

ERDÉLYI LAJKA

„Otthon” Irók és Hírlapírók Köre

UNGARIA

VII., Erzsébet körút 9-11

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
III. évtolyam, 223 (813) szám. * Kedd, — 1934 október 23

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Helyzetalakulás a kisantant és a balkáni szövetség belgrádi határozata után

Károly király hazaérkezett Sinaiába. — Francia, német, olasz és cseh megnyilatkozások a határozatról.

Bucuresti. Saját tud. A király szombaton este 8 órakor visszaérkezett Sinaiába. A kormány összes tagjai elutaztak Bucurestiből a fogadására s midőn az uralkodó polgári öltözetben leszállt a vasuti kocsiból, Tatarescu miniszterelnök mély meghajlással járult elébe:

— Főlség, — mondotta — az országban béke van és nyugalom.

A király erre kezét szorított a miniszterelnökkel és a kormány többi tagjaival, ezután keresve nézett körül a pályaudvaron és megkérdezte Grigorescu ezredest, hol van Mihály nagyvajda? Mire az ezredes jelentette, hogy a nagyvajda kissé meg van hűlve s azért nem hagyhatja el a kastélyt. A király ezután a Foisor-kastélyba hajtatott, a miniszterek pedig visszatértek Bucurestibe.

A francia külügyi félhivatalos lap megnyugtató kilátásai a jövőre.

Párizsból jelentik: A francia külügyi politika állandó közlönye, a *Le Temps* hosszabb ismertetéssel méltatja a kisantant és a Balkán-szövetség pénteken hozott határozatát. Egész terjedelmében közli a határozat szövegét, s annak jelentőségét mondatonként magyarázza.

Utal arra, hogy a belgrádi határozat minden állam közös együttműködését kívánja a marseillei merénylet háttérére kikutatására, s a további hasonló esetek elleni védekezésre. „Ime, — mondja a lap — az az igazságszolgáltatás munkája, amelyre legnagyobb fokban szükség van nemcsak az általános biztonság céljából, de a nemzetközi erkölcs érdekében is.”

Kiemeli még a *Le Temps* a határozatoknak azokat a részeit, melyek a Jugoszláviával való szolidaritás ünnepélyes kijelentéseit foglalják magukban, s az együttműködés és közlekedés politikájának Sándor király és Barthou által kezdett útján ígérnek a továbbhaladást. A francia külügyi félhivatalos mindezek összegezeként a következőket mondja:

— A Belgrádban tartott két gyűlés ezek szerint megnyugtató kilátásokat nyújt a közeljövőre. Most már arra van szükség, hogy az általános biztonság érdekében ösztönös törekvés legyen, amellyel a terrorizmus ellen s az összes felelősség megállapítása végett rendszabályok alkottassanak, s ekként a belgrádi határozat jó kilátásai kiterjedjenek és szabatosakká válnak. Mikor majd a marseillei merénylet körülményeire teljes világitás derített, akkor szükséges, hogy kivétel nélkül az összes kormányok bátran felelősséget vállaljanak tekintetben, ami a bűnösök megbüntetésére és a terrorista kísérletezések elleni rendszabályok megtételére vonatkozik. *Olyan nemzetközi köteletség ez, amely alól senki se vonhatja ki magát, aki nem akarja kockáztatni a legsúlyosabb felelősséget a művelt világgal szemben.* Ha ezt a kötelezést egyszer megvalósították, akkor kedvező légkör fog ismét kialakulni az együttmű-

ködés és közlekedés politikája érdekében, melynek a kisantant és a Balkán-szövetség is híve, s amely egyfajta olyan politika, mi a béke tartós megszervezésére vezethet.

Németország helyesli a határozatot, de nyitvahagyott kérdéseket is lát mögötte.

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány külügyi sajtótudósítója, a *Diplomatisch-Politische Korrespondenz* írja a következőket:

— A belgrádi határozat nagyon ésszerű előterjesztést foglal magában, ami szerencsétlenségre nem hiábavaló. A javaslat t. i. az, hogy az adott helyzetben kivétel nélkül minden állam létesítse együttműködést a béke, nyugalom és tárgyilagosság szellemében. Teljesen megérthető, ha a balkáni államoknak lelkiismereti kérdésük támad a jövőre vonatkozó felelősség tekintetében, s ha figyelmeztetésként fogják föl azt, ami emlékeztetések most újból mindenkinek a gondolkodásába nyomultak. *A nemzetközi veszély nem magukban az eseményekben van, hanem abban a szellemben, amely azokat meghatározza, továbbá a következményekben, amelyeket ez események maguk után vonhatnak.* Tehát a felelős személyek kötelessége az, hogy erről a veszélyről tudatosságuk legyen minden ténykedésükben. A nemzetközi rendszabályok mindenekelőtt a bevándorlások problémáját kell hogy tekintetbe vegyék. A kisantantnak és Balkán-szövetségnek nincs érdeke, hogy a tapasztalatokat próbára tegye és kalandokkal kísérletezzék. A cseh-slovák sajtó hangja az utóbbi időkben aggodalomra adott ugyan okot, de szerencsére a jugoszláv körök körültekintő eljárása ez aggodalmat elhárította. Mégis a kisantant határozata

ta tulajdonképpen két véglet összeegyeztetése és különböző kérdések maradtak nyitva. Remélni kell, hogy a következő fejlődések eltüntetik az ellentéteket, amelyek miatt a dunai országok szenvednek. A kisantant a maga igazi hívatását ez ellentétek kiküszöbölésével teljesíthetné.

Az olaszok hallgatnak, a csehek is a kérdések nyitvahagyásáról beszélnek.

Rómából jelentik: Az olasz lapok teljes szövegükben közlik a belgrádi határozatokat, s nem fűznek semmi megjegyzést hozzá, csak a közlés címeivel érzetik, hogy a határozatokat nem fogadják kedvezően. A *Stampa* annyit mond, hogy külpolitikai gyanakultságnál az eddigiek után nem lehetett mást várni.

Prágából jelentik: Minden ujság kiemeli a kisantant tanácsi határozatának a fontosságát. Kiemeli a közlemény nyugodtságát, s hogy az nem vádol senkit, csak felsorolja a tényeket. A kisantant kormányai megőrzik hidegvérüket, de fenntartják minden jogukat, hogy közbelépjenek, míhelyt teljes világosság derül mindenre. A *Prager Presse*, a kormány németnyelvű félhivatalos lapjában is ilyen értelemben ír. Együttal azt mondja, hogy a kisantant kormányai felelősségük tudatában és a helyzet súlyossága ismeretében nyitva hagyták azt a kérdést, vajjon a marseillei merénylet kérdését mikor kell a Népszövetség elé vinni.

A párizsi magyar követ felszólalást tett Laval külügyminiszternél.

Bécsből jelentik: A *Telegraph* párizsi értesülése szerint Laval francia külügyminiszter és Khuen-Hédervary magyar követ szombati tanácskozásai során a magyar követ felszólalt a francia sajtó részéről Magyarországot ért méltatlan fámadások miatt. Hangoztatta, hogy sem a magyar kormány, sem pedig magasrangú állami funkcionáriusok nem tartottak fenn semmiféle kapcsolatot a horvát emigránsokkal.

Laval kijelentette, a francia kormány sohasem gondolt arra, hogy Magyarországot kapcsolatba hozza a marseillei merénylettel, sőt, a maga részéről mindent elkövetett a közvélemény megnyugtatóására és a konfliktus elfajulásának megakadályozására.

Argetoianu és Bratianu György beszéltek a belpolitikai helyzetéről

Az agrárliga vezére az „ellopott” programokról szólott. A két liberálistpárt egyesülése lehetséges

Bucuresti. Saját tud. Az agrárliga gyűlést tartott vasárnap Constantában. Argetoianu nagy beszédben ismertette pártja programját.

— Sok programpontomat ellopták, — mondotta. — de bár ellopták volna az egészet. Mert én nem vagyok önző politikus, én az állam érdekeit tartom szem előtt.

Majd támadta a kormányt. A liberális pártnak, — mondotta — megvan a multja, s rendelkezésére áll a nép, az uralkodó és a külföld bizalma ahhoz, hogy hasznára legyen az országnak. A cég jó, csak a boltiszolgák rontanak el mindent. A liberális pártnak megvan

minden felkészültsége arra, hogy jó törvényeket alkosson és megsejtse.

Vasluiban a gheorghisták tartottak gyűlést. Itt Gheorghe Bratianu nyilatkozott a két liberális párt egyesülésének a lehetőségeiről.

— Az erre vonatkozó hírek nem tőlünk származnak, — mondotta. — ezt a kérdést, mint állami szükségességet tekintjük, s mint ilyenekkel hajlandók vagyunk foglalkozni vele, ha kellő formában elének tárul. Addig azonban mi természetes reakció maradunk mindazzal szemben, ami a közérdek nyilvánvaló lábbal-tiprása.

Három gyanus egyént tartóztattak le Aradon

Letartóztattak egy bolgár, egy délszláv és egy német férfit, akik nem tudták igazolni magukat

Aradról jelentik:

Az állambiztonsági hivatal Aradon az egész városra kiterjedő razziát tartott s a város minden zugát átkutatta.

Letartóztattak egy német, egy délszláv és egy bolgár férfit. A délszláv és a bolgár együtt voltak. Egyikük sem tudott igazoló iratot felmutatni.

A sziguranán hallgatták ki őket, de a hivatal csak a fentieket hozta eddig nyilvánosságra. A harmadik letartóztatott nevét ismeri a rendőrség: Willy Schauernek hívják, Németországból jött, megállapítható módon még néhány héttel ezelőtt is Németországban tartózkodott.

A fiatalembert akkor igazoltatták, amikor az éjszaka folyamán az Astra gyár és a húszlakatánya közötti útvonalon sétálgatott. Igazoltatása alkalmával nem tudott iratokat felmutatni. Elmondotta, hogy németbirodalmi állampolgár és útlevél nélkül jött Csehországon keresztül Romániába. Foglalkozása festő. Egyetlen irata egyik német város bejelentő hivatala által kiállított bejelentőlap, amelyben valóban festőként szerepel.

A sziguranca megállapította, hogy előbbi éjszaka egy aradi étteremben aludt.

A szigurancafőnök kijelentése szerint lehetséges, hogy ártatlan csavargókat fogtak el, de az is megtörténhet, hogy az ismeretlenek valamilyen nemzetközi bűnszövetkezet tagjai.

Különös nászut. Körülbelül kilenc évvel ezelőtt, 1925 őszén Hekker József magánzó megnősült. Nyilván jó előre megállapodott leendő feleségével nászutjukról, mert a házaspár közös egyetértéssel még az esküvő estjén Münchenből gyalog elindult. A házaspár gyalog elsősorban Belgiumba indult, azután, ugyancsak gyalogosan Franciaországba, Spanyolországba, Olaszországba, Ausztriába, Bulgáriába, Görögországba, Törökországba, Szíriába és Irakba. Az utóbbi ország fővárosában, Bagdadban valaki, akit kalandos nászutjuk elbeszélése nagyon meghatott, két kerékpárt adott nekik ajándékba. Így azután gyorsabban ment az út. Eljutottak Indiába és 1930-ban Kalkuttába, ahol az első „hosszabb” pihenőt tartották. Azután tovább robogtak Burmába, Szíámba, Kinába és a Fülöp-szigetekre. Itt azután megfordultak és visszaindultak. Most Kalkuttába jutottak el és remélik, hogy 1937-ben befejezik kissé hosszú nászutjukat. Visszafelé már hárman vannak, mert Kinában védelmükre óriási dog-kutyát szereztek. Pénzük már régen elfogyott, de mint hírlík, ennivalót, gumiabroncsot és levélpostai cikkeket mindenütt kapnak.

Ujdonság!

A Bécsi Tejesasszony

Rachmanova naplójának:

I. Szerelem, cseha, halál (150 lei)

II. Házasság a vörös viharban (150 lei)

most megjelent harmadik kötete.

A nagyszerű trilógia befejező része. Ara bőrkötésben 150 lei és portó.

Mindhárom kötet kapható **könyvosztályunknál.**

A végrendelet

Irta: Márjás Viktor.

Szegény Benedek néhány heti szenvedés után meghalt. Rokona nem volt, tanítványai nem siratták. Az ilyen 52 éves, időnek előtte nyugalmazott polgári iskolai tanárokat nem siratja senki. Néhány hét múlva mi is elfelejtettük volna, ha elő nem kerül a végrendelete és vele egy sárguló testes boríték ezzel a felirással: „Csak halálom után bontandó fel.” Ilyen régényesen címezte meg szegény Benedek azt az írást, amellyel alaposan meghosszabbította halála utáni életét.

A rend kedvéért meg kell jegyezni, hogy a végrendeletben más feltűnő intézkedések is voltak. Ezek közé tartozott például, hogy az íróasztala titkos fiókjában található, ceruzával rajzolt fakó térképet mi, a „keddesek” küldjük el a következő címre: Miss Joan Cranfield londoni címére. A padlásán található leszögezett faladát bontsuk ki és tartalmát osszuk szét egymás között. Mintegy ezerkétszáz darabból álló könyvtárát adjuk el és a befolyó összeget tűzük ki pályadíj fejében. A pályázat tárgya az legyen, hogy lehetne megjavítani az emberiséget, különös tekintettel az őszinteség, az igazságosság és az erkölcsi bátorság hiányára.

Mindez és néhány más érthetetlennek látszó végintézkedés lázas izgalmat keltett körünkben. A hórihorgas, cvikkeres tanár, akinek egyetlen feltűnő külsősége örökké borzas üstöke volt, nyugtalanítóan érdekes figura lett és hosszú időre elfoglalta a főhelyet körünkben. Ha beszélgettünk róla beszéltünk, ha hallgattunk róla hallgattunk. A halála már nem is volt érdekes: rosszul táplált test, rozoga szív,

tüdőgyulladás — exitus. De az élete, ő maga... Nem unalmas zárkózottságával, ideges fellobbanásával, felesleges bölcselkedéseivel, ahogy akkor láttuk, hanem a titokzatosság felhomályában, az idegenszerűség árnyékaival, végzetes némaságával, ahogy most mutatkozott.

A végrendelet felbontásának napján olyan bűnlustság vett rajtunk erőt, hogy semmit sem csináltunk. Másnap elhatároztuk, hogy a keddi esti találkozót a rendkívüli eseményekre való tekintettel felfüggesztjük és helyette állandó permanenciát tartunk. A következő napon már feltűnő nagy számban gyűltünk össze a szokott helyen és mikor felengedett az első dermedés, cselekvési vágy vett rajtunk erőt. Tizenhat tagu társaságunkat felosztottuk négy bizottságra, mindegyik megkapta a maga szerepét. A bizottságok az ügysző méltó buzgalommal láttak munkához. Először az a bizottság lépett akcióba, amelynek kötelessége volt felbontani a leszögezett faladát. A hatalmas ládából egzotikus török, nyilvesszők, kőbalták és kagylók kerültek elő. A másik bizottság apróhirdetés útján nyolcszáz pengőért eladta a könyveket és azt a javaslatot terjesztette a plénum elé, hogy mi, „keddesek” önkéntes hozzájárulással kerekítsük ki ezer pengőre a pályadíjat. Ellenvetés nélkül hozzájárultunk és elhatároztuk, hogy a pályázat kiírására és bírálatára felkérjük az ismert tudományos társulatot. Mikor valamennyi bizottság végzett a reá háruló munkával, kitértük a legfontosabb program-pontot, a „Csak halálom után bontandó fel” című csomag felbontását.

A találkozás szokás szerint este kilenc órára volt kitérve, de félkilenckor már valamennyien együtt voltunk. Annyira erőt vett rajtunk a hangulat ünneplőessége és a formák

Gyümölcsfák, fenyők, buxus, rózsafák, dísz-cserjék nagy készlet miatt jutányos áron kaphatók

Czira műkertészet

Oradea, Strada Praga No. 24.
Kertrendezést vállalunk.

A hirdetések bélyegkötelezettségéért a nyomdatulajdonosok felelősek

Az oradeai pénzügyigazgatóság hirdetményt tett közre, amelyben tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a bélyegilletékek lerovásáról szóló törvény 13-ik szakasza szerint minden reklámozó hirdetmény, falragasz és plakát — akár nyomtatvány, akár pedig kézirat formájában kerül nyilvánosságra — a nevezett törvényszakasz 1., 2. és 3. pontjai szerint bélyegilletékek lerovására köteles.

A kivételeket a törvény 4. szakaszának a) k) pontjai sorolják fel.

A bélyegilleték lerovásának elmulasztása, illetve a hiányos bélyegzés miatt a bélyegkötelezettség 82-ik szakasza értelmében pénzbírság kivetésének van helye.

A plakátok, falragaszok és hirdetések szerzői a sokszorosítást végző nyomda, illetve hasonló vállalatokkal a kirovándó pénzbírság szempontjából egyetemlegesen felelősek.

A pénzügyigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a törvény rendelkezéseit pontosan tartsák be, mert csak így kerülhetik el azokat a megtorló intézkedéseket, amelyeket ellenkező esetben kénytelen volna a pénzügyi hatóság minden körülmények között a törvény szigorúságával foganatosítani.

Poincaré temetése

Párizsból jelentik:

Poincaré temetése Nubecourt lotharingiai faluban vasárnap reggel ment végbe alig néhány résztvevő jelenlétében. Herriot és Tardieu minisztereken kívül Lebigoit tengernagy jelent meg a köztársasági elnök képviselőjében. A temetésen Ginist verduni püspök mondott rövid gyászbeszédet.

tisztelete, hogy kielenc óra előtt nem mertünk a dolog lényegére térni. Az elhunytól beszélgettünk, de az eszmecsere döcögött. Mindenki személyes élményeire terelte a szót és a maga javára igyekezett színeznit szegény Benedekkel való kapcsolatát. Életében csak úgy félvállról beszélgettünk vele s nem is tudjuk miért, hogyan, rajta ragadt az a megszólítás: „Szegény Benedek”. Most azonban sehogy sem tudtuk ezzel vagy más megfelelő megszólítással tisztelni. Kerültgettük a megnevezést és végül „elhunyt barátunknak” neveztük szegény Benedeket.

Végre pontban kilenckor Sávoly dr, aki ez estén teljesen magához ragadta a vezetést, néhány szó kíséretében, alig észrevehető remegéssel feltörte a titokzatos boríték pecsétjét s ceruzával teleírt papírsomót vett ki belőle.

Dr Sávoly körülményes gondossággal feltette a szemüvegét és reszkető hangon olvasni kezdett:

— „Kedves barátaim! 1932 január elsején írom ezeket a sorokat. Tartalma meg fog lepni benneteket, de fogadjátok úgy, mint egy túlvilági hangot, egy messzi intést, olyan embertől, akit már nem kötelez az udvariasság, a tapintatba burkolt őszinteség, akit egyáltalában nem kötelez már semmi. Emlékezhettek valamennyien arra, hogy életemben szívesen bölcselkedtem, szerintetek unalmasan és feleslegesen és néhányszor kísérletet tettem arra is, hogy lélektani felfedezéseimről beszámoljak előttem. A kísérleteknél soha sem jutottam tovább, a keddi esti találkozók mindig úgy múltak el, hogy ti apró pletykákról, perenyi életű érdekességekről beszélgettetek, én pedig, mint a társaság Hamupipőkéje, az asztal végén hallgattam. Most, hogy ilyen szépen teljes számban

A belgiumi horvát emigránsok is gyanuba kerültek

Legfelsőbb bíróság dönt Pavelics és Kvaternik kiadatásáról. Titokzatos szőke nő a marseillei merényletben. — A francia rendőrség letartóztatta egy dalmát felkelő vezért

Párizsból jelentik: A francia sajtó egyre nagyobb figyelemmel fordul a horvát emigránsok belgiumi tevékenysége felé.

Az *Oeuvre* szerint az, hogy a merénylet francia területen történt nem változtat azon a tényen, hogy a marseillei tragédia Jugoszlávia belügye. Megjegyzi a lap, hogy eddig még a belga rendőrség semilyen lépést nem tett a horvát emigránsok ellen. Tegnap volt az első ilyen eset, amikor Liègeben letartóztatták Pavelics egyik alvezérét. Vajjon Belgiumot fogják-e vádolni bűnrészességgel, amiért nem tette meg kellő időben a sürgős lépéseket?

A *Le Journal* szerint Belgiumban három emigráns klub működik. Ezek vallásos és politikai jelleggel bírnak.

Torinóból jelentik: Az itteni rendőrség kijelentette, hogy Pavelics és Kvaternik kiadatásáról csak néhány hét múlva lehet szó. Erről az összes bűnügyi adatok áttekintése után a legfelsőbb bíróságnak kell döntenie. Kivételesen csak olyan esetekben lehetséges, ha a letartóztatottak maguk kéri kiadatásukat. Pavelics és Kvaternik ilyen kéréssel nem fordult az olasz rendőrhatalóságokhoz.

Párizsból jelentik: A *Matin* jelenti Bologne sur Merből, hogy a Marseillei merénylet

lettel kapcsolatban emlegetett titokzatos szőke nő, *Vondracsek* Mária cseh állampolgár, s a franciaországi Lens közelében lakó egyik cseh bányász leánya. A bányász 1923-ban telepedett le Franciaországban, de a lánya 1928-ban férjhez ment egy cseh állampolgárhoz és visszatért Csehszlovákiába.

Liègeből (Lüttich) jelentik: Ismeretes, hogy itt szombaton letartóztatták egy *Perics* nevű dalmáciai egyént. *Perics* tegnap bevallotta, hogy az „Ustasa” a dalmát felkelők önkéntes katonaság *Percsec* nevű vezérével azonos. Tagadja, hogy bármi köze lenne a marseillei merényletnek. Elmondotta, hogy júniusban találkozott Párizsban a marseillei terroristákkal.

Katonai parancsuralom Spanyolországban?

— A felkeléseket mindenütt levertek —

Párizsból jelentik: A *Journal* barcelonai értesülése szerint Zamora elnök lemondott és Franco Godeó tábornok kikiáltotta a katonai parancsuralmat. A hírt még nem erősítették meg. Legutóbbi megerősített hír csak az volt,

de megbeszélést nem folytatott velük.

*Perics*et egyelőre hamis utlevél használata miatt helyezték vád alá. Később bevallotta azt is, hogy Pavelicstól nagyobb összeget kapott arra a célra, hogy a horvát mozgalmat szervezze meg azokban a városokban, ahol tartózkodik. Budapesten nem járt, de gyakran fordult meg Franciaországban, Belgiumban, Németországban és Olaszországban.

Ismét Uzunovics kapott megbízatást a kormányalakításra

A kormányelnök a régi politikai pártok feltámasztását nem akarja

Belgrádból jelentik: Jelentették már, hogy *Uzunovics* szerb miniszterelnök benyújtotta az összkormány lemondását.

A régenstanács *Uzunovics*ot újra megbízta kormányalakítással. Az új kabinet összetétele kis változással ugyanaz lesz.

Uzunovics vasárnap este fogadta a sajtó képviselőit. Kijelentette, hogy ha sikerül megalkotnia az új kormányt, csakis eddigi politikáját fogja folytatni.

Arra a kérdésre, nem állítják-e vissza a régi politikai pártokat, *Uzunovics* azt válaszolta, hogy a régi politikai pártok eljátszották szerepüket. Munkájuk a múlté és működésük-ről csak a történelem mondhat ítéletet. Az új jugoszláv kormány az 1929. januári határozat és az 1931. szept. 6-i alkotmány alapján fog kormányozni.

Uzunovics újabb megbízatása és fenti kijelentése nagyrészen véget vet annak a bizonytalanságnak, amely még szombaton a kormány lemondásakor illegetesen mutatkozott. Akkor legfőképpen abban látták a kibontakozást, hogy *Jeffics* külügyminiszterrel nemzeti koncentrációs kormány alakul, amely az ellenzék egyes vezető embereit is magában foglalja. Még arról is szó volt, hogy a szlovén nemzeti ellenzék vezére, *Korosec* is helyet kap az új kormányban s az eddigi központosító irányt a társnemzetekre tekintettel levő, enyhültebb irányzat fogja felváltani.

A horvát vezér részvénytulajdonosa.

Zágrádból jelentik: Híre volt, hogy az internálásban levő horvát vezér, dr. *Macek* is részvénytulajdonos volt táviratban a királyi családnak. Ezzel kapcsolatban dr. *Macek*, aki jelenleg kórházban van, nyilatkozatot adott ki, amelyet kezelőorvosa, dr. *Taler* is aláírt. A nyilatkozat a következőket mondja:

— Igaz az, hogy orvosomnak, dr. *Taler*nek azt mondtam: ha szabad volnék, kifejezném mély részvétemet Péter királynak, *Mariora* királynénak és *Pál* régenshercegnak. Ha ezt nem tettem meg nyilvános módon, ez csak azért történt, mert amíg én nem vagyok szabad, az ilyen lépés félremagyarázható lett volna, hogy a fájdalmas eseményt számításból

kihasználni akarnám személyes állapotom könnyebbítésére.

Kegyelem a szlovén népvézereknek.

Belgrádból jelentik: Ismeretes, hogy *Ante Korosec* Antal prelátus, a szlovén néppárt volt vezére a Sándor király halálával kapcsolatban tanúsított lojális magatartása elismeréseként kegyelmet kapott. Hír szerint a régenstanács határozata alapján további három szigorúan elítélt szlovén politikai vezérnek kegyelmeznek meg.

A belgrádi nagy temetésről készült képtávirat.

Mariora özvegy királyné az ifjú II. Péter királlyal.

Égész-éges, bő gabonatermés
ARZOPOL
 száraz-pácoló szer
 használata nélkül elképzelhetetlen.
Többlettermés!
 Egészséges magvak?
 Mérsékelt ár?
 Gyártja: Moskovits Ipartelepek Rt. Oradea
 Kapható
 Andrányi Károly és Flai Rt., Oradea.

összegyűltetek a tiszteletemre és egész biztosan némi elfogódottsággal hallgatok, én végre kedvem szerint beszélhetek. Ha akarnék, visszaélhetnék a türelmetekkel, hiszen nem vághattok a szavamba, nem is inthet le senki, de én nem akarok bosszút állni rajtatok, csak egyszerűen el akarok mondani egyet-mást, amire életemben nem volt alkalmam”.

Sávoly doktor maga elé helyezte az első felelő papírlapot és közben sokat jelentősen meglöbátta a többi.

Ami ezután következett, azt nehéz volna előszóval elmondani. „Elhunyt barátunk” megdöbbentő őszinteséggel mondta el véleményét társaságunk minden tagjáról. Tagadhatatlanul találóak voltak ezek a portrék és a társaság minden tagja érezte, hogy amennyiben másra vonatkoznak, igazságosak is. Egyre ölmosabb lassúsággal multak a percek, multak az órák. A kávéház lassan kiürült, de elhunyt barátunk még mindig beszélt. Sávoly hangja már rekedtes lett, egyre tompább hangsúlyokkal olvasta a verdikteket s mikor végül maga elé helyezte az utolsó lapot is, szemüvegét levéve, kérdően tekintett körül. Mindenki hallgatott. Így ültünk néhány percig s végül Szivessy Géza, az újságíró szólalt meg:

— Nahát nem is hitte volna az ember, hogy ilyen remek figura ez a szegény Benedek. Indítványozom, hogy kövessük a példáját. Mindenki rajzolja meg valamennyiünk lelki portréját, tegye borítékba és végrendeletileg kötelességen bennünket arra, hogy halála után nyilvános ülés keretében ismertessük hátrahagyott traktát.

Senki sem felelt. Pillanatok alatt kissé sértődötten valamennyien elhagytuk a kávéházat. Csak szegény Benedek emléke maradt ott a tőrszasztalnánál.

k, buxus, fák, dísznyos áron

észet 24.

tyeg- yomda- ősek

hirdetmény zza az érde- terovásáról minden rek- akát — akár formájában törvényssa- gilletékek le-

szának a) k)

ulasztása, il- élyegtvörvény ág kivetésé.

irdetmények mnda, illetve pénzbírság ősek.

z érdekelték őseikt pontos- etik el azo- yeket ellen- zügyi ható- rvény szigo-

észe

ból jelentik: lotharingiai be alig né- és *Tardieu* nagy jelent- ében. A te- ndott rövid

n mertünk tról beszél- Mindenki és a maga Benedekkel félvállról miért, ho- : „Szegény em tudtuk tással tisz- végül „el- ény Bene-

dr, aki ez zetetést, né- ő remegés- eit s ceru- őle.

ssággal fel- on olvasni

ár elsején : fog lepni t egy túl- an ember- sság, a ta- egyállalá- kékezhetek n szívesen s és feles- m arra is, számoijak tottam to- úgy mul- onyi életü- dig, mint égén hall- számban

Ciumetti vasgárdista meggyilkolásával vádolt rendőrtisztek az esküdszék előtt

Bucuresti. Saját tud. A bucuresti esküdszék megkezdte Ciumetti meggyilkolásának a perét. Ciumetti vasgárdistavezér volt és azon az éjszakán, amikor Ducát meggyilkolták, letartóztatták és rövidesen megtalálták a holttestét egy folyó mélyén. A vizsgálat megindult és Panova rendőrkomisszárt, valamint Matescu és Negrescu rendőrtiszteket vádolták, hogy részük lenne Ciumetti megölésében. De vádat emeltek a temető ellen is bűnrészesség címen. Ciumetti felesége nagy szívóssággal nyomozott és juttatta adatait a rendőrségre, de a törvényszéken a magánvádtól vissza kellett lépnie, mert nem tudta igazolni házasságának törvényességét. Ekkor Ciumetti testvérei léptek fel magánvádlóként, de amíg a védő ragaszkodására, irataikat beszerzik annak bizonyítására, hogy a meggyilkolt testvérük volt, nem szerepelhetnek magánvádlóként.

A második tárgyalási napon kihallgatták a vádlottakat.

Negrescu Aurélián komisszár előadta, hogy Duca meggyilkolása után a rendőrkveszturán kapott utasításai alapján elsősorban Zelea Codreanu és Ciumetti kellett letartóztatnia. Codreanu lakásához sietett, akit nem talált, de ott a szolgától megtudta, hol lakik Ciumetti. Erre letartóztatta Ciumetti és a 17-ik kerületi rendőrségre vitte, ahonnan telefonált a kveszturának. Ekkor megérkezett a kerületi rendőrségre Panova komisszár és kérte, hogy adják át neki

a letartóztatottat, hogy a kveszturára kísérje őt. Negrescu átadta Ciumetti s Panova gépkocsin a kvesztura felé hajlatott Ciumettivel.

Panova ezeket vallotta:

— Nem igaz, hogy megöltem volna Ciumetti. Nem is voltam azon az éjszakán a 17-ik kerületi rendőrségen. Az átvételről szóló jegyzőkönyvet nem én írtam alá. Nem tudom, hol lakott Codreanu és Ciumetti nem is ismerem.

Azután előadta, hogy hol járt azon az éjszakán s percről-percre igyekezett alibit bizonyítani, különösen annak esetelésével, hogyan segédkezett Cantacuzino tábornok letartóztatásánál.

— Ciumettinek csak a temetésén vettem részt, az ügyészség rendelkezése. Akkor is szolgálatomhoz híven, elmentem a bonctani intézet hullaszállító autóján, anélkül, hogy tudtam volna, kinek a holtteste van benne.

A harmadik vádlott, Matescu komisszár, aki Negrescu vádolt vallomása szerint egy autóban járt Panova komisszárral a letartóztatások éjszakáján.

— Sohasem volt fegyver nálam, pedig 16 éve vagyok a rendőrség szolgálatában. A kérdéses éjszakán nem voltam a 17-ik kerületi rendőrségen s nem is láttam akkor Negrescu komisszárt.

A tárgyalás napokig fog még tartani.

Megsemmisítették a Rimanóczy szálló és fürdő bérletét.

Oradea városával táviratilag közölték, hogy a bucuresti legfelsőbb árlejtő bizottság a napokban megsemmisítette a Rimanóczy szálloda és gőzfürdő bérbeadását. Mint ismeretes, a város tizenöt esztendőre Bica Lajos szenátor feleségének adta bérbe a gőzfürdőt és a szállodát. Az árlejtés megsemmisítése most főként formai hibák miatt történt, mert hosszulejárati bérletről lévén szó, az árlejtés feltételeit a városnak — az árlejtés megtartása előtt — jóváhagyás végéig, fel kellett volna terjesztenie a pénzügyminisztérium keretén belül működő gazdasági ügyosztályhoz. A város ezt elmulasztotta és a legfelsőbb árlejtőbizottság véleményezését is utólag kérte. A Rimanóczy szálloda és gőzfürdő bérletére tehát a formáságok betartása mellett, rövidesen új árlejtést írnak ki.

Halálozások. Porcsalmy Piroska 79 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 11 órakor lesz a Havassy kápolnából. Kutassy Etelka 17 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Rulikovszky kápolnából. Özv. Gonda Kálmánné szül. Mészáros Juliánna 88 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Rulikovszky kápolnából. (Veiszlovits).

Tizenegy elbocsátott magyar vasutas közgazgatási perét a tábla elutasította. A CFR vezérigazgatósága 1931-ben a sätmari vasúti üzletvezetőség területén több éves szolgálat után, a román nyelv nem tudása miatt, végkielégítés nélkül elbocsátott tizenegy magyar vasutast. Ezek: Mészáros András, 1911-ben lépett a Máv szolgálatába, mint fékező; Fehér Vilmos 1914-től fékező; Peleskei Sándor 21 évig dolgozott a vasutaknál, mint munkás; Fülöp Bertalan fűtő 1913-tól; Darabos János 17 éve fűtőt; Kiss Endre 1909-től 1931-ig, fűtő; Bucs Vilmos 1912 óta munkás; Szabó Gábor 1913 óta fűtő; Pataki István 1915-től fékező; Bobos Antal 1914 óta munkás és Seiti György vasutas, 19 évi szolgálattal. A CFR ellen közgazgatási pert indítottak. A kereset első fokon hétfőn tárgyalta az oradeai ítélőtábla és elutasította kérésüket azzal az indoklással, hogy a román köztisztviselői szabályzat 31-ik paragrafusa kimondja, hogy bármilyen köztisztviselőt el lehet bocsátani, végkielégítés nélkül az államnyelv nem tudása miatt. Az elbocsátott magyar vasutasok a tábla döntését megfellebbezték a Semmitószékhez, ahol végső fokon fognak dönteni a közgazgatási kereset felett.

Az erzsébetvárosi katolikus népek estélyének sikere.

Az erzsébetvárosi Szent Erzsébet szükség-kápolna katolikus hívei miseruhaalapjuk javára október hó 21-én, vasárnap este jörsikerült lángos és fatányéros estélyt rendeztek a Központi Katolikus Legényegyletben. Az estély sikere érdekében közreműködtek: Vojnár Kálmán, Vojnár Duca, Lakatos Sándor, Lakatos Jca, Bokor László és Sály Lala. A háziasszonyi teendőket Reményiné Kereszthy Kornél, Sály Józsefné, Rika Oszkárné, Müggenburg Árpádné, Bokor Lászlóné, Kudar Jánosné, Széder Jánosné, Simon Józsefné és Lévaj Józsefné végezték nagy szorgalommal. Ejjéle 12 óráig a legjobb hangulatban maradt együtt a közönség s ez az estély is méltán sorolható az erzsébetvárosi hívek nagysikerű összejövetelei közé.

TARZAN
a félelmetes

Oriási siker mellett fut ma és a következő napokon

Buster Crabbe olimpiai úszóbajnokkal!

Capitol Filmszínház

Előzőleg látható a bucuresti nagy kiállítás Ofelése Károly király és Minálv nagyvajda részvételével!

Hatvanéves cigányjubileum. Varga Lajosnak valamikor jónévű bandája volt Oradeán. Kitűnő primás volt a város előkelőbb vendéglőiben. De a cigányprimások diadalai rövidéletű. 36-ik Rácz Laci, a híres pesti cigánykirály ma kontrás egy budai bandában. Bár erősen tiltakozik a kontrásság ellen és azt firtatja, hogy csak hátul ül most, mert nincs bandája, de azért hátulról is ő húzza a primet — az igazság az, hogy letört s bizony az öregedett izmok csak a kontrásságot bírják a „király alkonyán”, mint ő nevezí mai állapotját. Varga Lajos is az oradeai primás felhagyott a banda vezetésével. De most, hogy hatvanadik évét jubilálja annak, hogy muzsikál, pályatársai és régi vendégei előtt akarja ezt a jubileumot megülni. Szerdán, 24-én este a Casa Nationala földszintjén levő vendéglőben, a régi Széchenyi vendéglőben 6 fog muzsikálni. Ez lesz a jubileuma a most 71 éves cigánynak. Régi dalok zendülnek fel a még jó erőben, egészségben levő cigány hegedűjén. 40—50 év előtti nő-ták, amiket bizonyára sokan fognak meghallgatni olyanok, akik kedves órákat töltöttek el Varga Lajos muzsikája mellett s olyanok is, akik szeretik a vén cigányok muzsikáját. Varga Lajos meg kéri, hogy az ő nevében ezúton hívjuk meg hatvanéves muzsikusi jubileumára a város közönségét.

Kávéházakban, vendéglőkben mindenütt kérje az „Erdélyi Lapok“-at.

ROMÁN KIRALYI PÉNZÜGYMINISZTERIUM.

Az 1934. évi 4 1/2 százalékos Országfejlesztési Kölcsön kibocsátási prospektusa

(Kivonat)

1. Nyilvános aláírás útján lei 1.000.— névértékű kötvények bocsátatnak ki kötvényenként 880 leies árbán.

A lejegyzett kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendőek ki 1934 november 5—30. között.

2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsátott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírási iven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 200/0-át nem haladhatja meg.

3. Az 1.000 leies kötvény évi 4 1/2%-os kamatot hajt, amelynek fele június 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre, az első kifizetés 1935. június 1-én történik.

4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyszeri sorshuzás útján váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel, augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő december 1-én törlesztendő kötvényeket sorsolják ki. Az első sorshuzás 1935. évi február 1-én történik.

5. A lejegyzett kölcsöntőke minden teljes egymilliárdjából nagy prémiumokkal visszaváltanak az első évben:

1 kötvényt	3.000.000 leiel azaz	3.000.000 lei
2 „ „	1.000.000 „ „	2.000.000 „
4 „ „	500.000 „ „	2.000.000 „
4 „ „	250.000 „ „	1.000.000 „
46 „ „	100.000 „ „	4.600.000 „

57 kötvényt összesen 12.600.000 lei prémiummal váltanak vissza.

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 leienként egy kötvénnyel csökken évenként.

6. A fennmaradó kötvényeket minden évben a névértéken felül 200 leies jutallékkal váltják vissza és pedig:

a 1.000 leies címleteket	1.200 leier
a 2.000 „ „	2.400 „
az 5.000 „ „	6.000 „
a 10.000 „ „	12.000 „
a 20.000 „ „	24.000 „

váltják vissza.

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált leiben fizeti ki az állam. A lei-10 milligram 0,900 finomságu arany értékének felel meg.

8. Az esodékessé vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindentéle adó és illetékek alól mentesek.

A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozásai és házassági szerződések adói, illetve illetékei alól.

10. A kötvények lombadirozhatók és azokat garanciakul és óvadékkul elfogadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken:
Nemzeti Bank és összes fiókjai,
Postatakarékpénztár,
az összes postahivatalok
valamennyi közpénztár és
A megfelelő időben megállapított pénztételek.

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsátási prospektusban találhatóak.

P. ESSER X. FERENC S. J.

NEGyedóra

A SZÓSZÉKEN

Szentbeszéd a vasárnapi
szent evangéliumok
alajján.

Ara 70 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Lengyel-magyar kulturális egyezményt írtak alá a magyar miniszterelnök varsói látogatása alkalmából

Két óra hosszáig tartó megbeszélés Pilsudszky tábornaggal. Gömbös Gyula további útja Krakkóba, Bécsbe és Rómába.

Varsóból jelentik: Gömbös Gyula, magyar miniszterelnök varsói tárgyalásai vasárnap este befejeződtek. Szombaton délelőtt Kozłowski lengyel miniszterelnökkel és Beck külügyminiszterrel voltak tanácskozásai. Délben Mostyszky közlársasági elnökkel volt kihallgatás, aki villásreggelit adott a tiszteletére. Délután a hőök sírját koszoruzta meg, mely alkalommal egy lengyel díszszázad vonult ki s a lengyel közelet vezetői és nagy közönség volt jelen a kegyeletes ténykedésnél. Délután 5 órakor Pilsudszky tábornagy fogadta Gömböst s két óra hosszáig tartott kettőjük között a megbeszélés. Este ebéd volt Kozłowski lengyel miniszterelnökkel, mely alkalommal mindkét kormányelnök melegsavú pohárköszöntőt mondott a két ország közötti barátságról s a két ország népe boldogulásáért.

A kétnapos tanácskozásról vasárnap este hivatalos jelentést adtak ki, amely a következőképpen hangzik:

— A magyar miniszterelnök és Kozłowski, lengyel kormányelnök, valamint Beck lengyel külügyminiszter a kölcsönös bizalom jegyében megvizsgálták azokat a kérdéseket, amelyek a hagyományos barátság alapuló magyar-lengyel kapcsolatokat érintik, továbbá a nemzetközi kérdéseket, különösen pedig a két országot érdeklő közép-európai gazdasági kérdéseket. Az eszmecsere nyilvánvalóvá tette, hogy mindkét oldalon őszinte szándék él a kölcsönös kapcsolatok kimélyítésére és megerősítésére. Ez a szándék jutott kifejezésre a kulturális egyezmény előzetes aláírásában is.

— A két miniszterelnök a következőket határozta el: a legközelebbi jövőben a két ország gazdasági tanulmányi bizottságot állít fel a kölcsönös kereskedelmi forgalom kiterjesztésére. Még ez évben megkezdik az idegenforgalmi egyezményre irányuló megbeszéléseket és konzuláris egyezményt is kötnek.

Közös történelmi kutatás, diákcseré és irodalmi együttműködés a lengyel és magyar nemzet között.

Gömbös vasárnap délelőtt 10 órakor a repülőtéren végignézte a Bém tábornokról elnevezett első lovas tüzérezred gyakorlatát s az első repülőosztály manővereit. Ezután a városba tett nagyobb gépkocsikirándulást. Varsó nevezetességeinek megtekintése után a magyar miniszterelnök Matuska követ kíséretében Beck lengyel külügyminiszter lakására hajtatott, ahol aláírták a magyar-lengyel kultúregyezményt. Az egyezmény bevezetésében hangsúlyozza, hogy az egyezményt a szorosabb összeköttetés megteremtése céljából annak a lelki-közösségnek tudatában kötötték meg, amelyen a két nemzet kulturális, gazdasági és politikai élete nyugszik. Az egyezmény a következő pontokat tartalmazza:

1. Tudományos bizottságot szerveznek a lengyel-magyar történelmi vonatkozások kutatására.
 2. Támogatják és megkönnyítik a tanárok és diákok kölcsönös kicserélését.
 3. Előmozdítják a maradandó értékű magyar és lengyel tudományos és irodalmi művek fordítását lengyel, illetőleg magyar nyelvre.
- Ezeknek a céloknak érdekében vegyes bizottságot létesítenek. A vegyesbizottság két albizottságból áll, az egyik Budapesten, a másik Varsóban működik. A bizottságok elnökei

az illető országok közoktatásügyi miniszterei. Az egyezmény a ratifikálási okmányok kicserélése után harminc nappal lép életbe.

Gömbös Gyula beszéde a külföldi sajtótudósítók előtt. A diplomáciai kar tisztelgése.

Az egyezmény parafálása után Beck külügyminiszter ebédet adott a magyar miniszterelnök tiszteletére. Délután Gömbös Gyula az Európa-szálló nagytermében fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt francia nyelven többek között a következőket mondotta:

— A történelem folyamán a két nemzet nem egyszer küzdött szorosan egymás mellett az európai kulturáért, a keleti bástyán, amelynek bátor és kötelességtudó védelmezője volt. Volt idő, amikor a két nemzet királyokat adott egymásnak. A magyar származású királyok uralma a dicsőség korszakát hozta Lengyelországba. Magyarország is mindig kegyelettel őrizte annak a két bátor királynak emlékét, akik lengyel véréket ontották a magyar szabadságért. Lengyelország és Magyarország a nyugati kultúra elővédje volt és így legtöbbet szenvedett a keleti népek támadásai miatt. Nyugat nem mindig értette meg a két nemzet eme küldetésének fontosságát. A következmények megmutatták, milyen súlyos eredményre vezetett

ez a megnevezés az egész kontinensen. A két ország az európai kontinens két fontos tényezője. Igaza volt Napoleonnak, amikor azt mondta: „Lengyelországon fordul meg, hogy megállhat-e Európa boltozata.” Magyarország is fontos tényezője ennek a boltozatnak.

Este Matuska magyar követnél volt ünnepi vacsora és fogadtatás, amelyen a lengyel kormány tagjai és a lengyel közéleti előkelőségek vettek részt s egyúttal a Varsóban székelő diplomáciai kar is tisztelgett.

Látogatás a lengyel fővárosban. A bécsi és római út előkészítése.

Varsóból jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök hétfőn Krakkóba utazik, ahová a lengyel külügyminiszter helyettese is elkíséri. Krakkóban a tartományi vajda és a polgármester rendez ünnepi fogadtatást. A magyar miniszterelnök megtekinti a város történelmi nevezetességeit s hétfőn este utazik tovább.

Budapestről jelentik: Hír szerint Gömbös Varsóból való visszatérése után még e hét folyamán ismét külföldre utazik. Es pedig: először Bécsbe megy, hogy visszaadja Schuschniggnek budapesti, majd szegedi látogatását. Ezalkalommal megkoszoruzza Dollfuss sírját.

Bécsi tartózkodása rövid lesz és egészen magánjellegű, mint amilyen az osztrák kancellár magyarországi látogatása volt. De megragadja ezt az alkalmat arra, hogy rövid eszmecserét folytasson az osztrák kancellárral.

Bécsből — e hírek szerint — Rómába megy Gömbös. Két-három napot tölt az olasz fővárosban, ahol Mussolinivel fog tanácskozást folytatni s november elején tér vissza Budapestre.

Olyan hírek is keringenek, hogy Gömbös most vissza sem tér Budapestre, hanem Lengyelországból egyenesen Bécsbe, illetőleg Rómába megy.

Balszerencsével kezdődött az Anglia—Ausztrália közötti távrepülőverseny

Londonból jelentik: Az Anglia és Ausztrália közötti távrepülőverseny résztvevőinek fogadására előre küldött angol katonai bombavető repülőgép Singaporetól kétszázötven kilométerre dzsungelbe zuhant. Attól tartanak, hogy a gép utasai szörnyethaltak.

A távrepülőverseny favoritja, a Morrison-házaspár elsőnek érkezett meg Bagdadba. Vasárnap azonban lemaradt, mert a karachi re-

pülőtéren kényszerleszállást kellett végeznie. Így Allahabadba, a második jelentkezési állomásra elsőnek Scott és Black pilóták érkeztek.

A Morrison-házaspárt, úgy látszik, balszerencse üldözi. A motorhiba kijavítása után elindultak Karachiból, de rövidesen újabb hiba történt s ismét kényszerleszállást kellett végezniük. A verseny többi résztvevői közül két gép Marseilleben, egy Rómában végzett kényszerleszállást.

A belgrádi nagy temetésről készült képtávirat. Sándor király koporsóit szállító ágyutalp, amely a királyi várból a székesegyházig vitte a királyi koporsót.

London kötődében
naponta új modellek készülnek.
Oradea, Strada Avram Iancu No. 1

Játszon az
Állami Sorsjátékon

Mi történt, sorsjegyárus ur?
Okmánybélyeget ragasztott a sorsjegyre?

— „Dehogy! Nem okmánybélyeg az! Az a **MELLÉKSORSJEGY**, amely rá van ragasztva az Állami Sorsjáték minden negyed sorsjegyére. Első ízben történik meg, hogy egy bélyeg nem kerül pénzbe, de meghozhatja Önnek a milliót. A Sorsjáték új húzási tervének a nagy slágere!”

Ha egy egész sorsjegyet vásárol és azzal a sorsjáték mind a négy osztályán keresztül játszik,

17 esélye van a millió megnyerésére.

Mindazon előny ellenére, amelyet az új terv nyújt, az egész sorsjegy ára a teljes sorsjátékra 5000 leiről 3200 leire szállítottatott le.

Ha sorsjegyet vásárol, a szerencse felé tesz lépést. Most amikor a nyerési esélyek nagyobbak lettek, megszabadulhat az anyagi gondoktól és megvalósíthatja minden álmát.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

*fix húzási nappal
minden hónap 15-én*

**ELSŐ HUZÁS
NOVEMBER 15-én**

Nyerni csak úgy lehet, ha van sorsjegye! Postai rendeléseket a legnagyobb diszkrécióval eszközöl

Banca Ilescu S. A. Cluj

Orad-ai fiók: Bul. Regele Ferdinand 11.

Révész Ernő főelárusító Targu-Mures.
Postal székhely. Diszkréció.

Magyarország drákói rendelettel védekezik a gyermekgyilkos maroszóda ellen

Budapestről jelentik: A gazdasszonyoknak régi és felesleges szerét a lugkövet, vagy amint másként nevezik, maroszódát vagy zsirosszódát, amely annyi véletlen halálnak volt okozója, különösen a gyermekek körében, végkép kitiltják Magyarországon a forgalomból. A sokat vitatott lugkövet ellen drákói szigorúságú rendelet készül, amely egyszerre végetvet a lugkövet körül tapasztalható lehetetlen helyzetnek.

Nem ismeretlen, hogy szinte napról-napra mennyi lugkövet mérgezés fordul elő. Az öngyilkosságokon kívül rengeteg baleset is fordul elő. A könnyen hozzáférhető helyen tartott lugköveteket kisgyermek megisszák, vagy belehalnak a mérgezésbe, vagy életük végéig tartó súlyos ronsolásokat szenvednek a torkukban. Szinte ijesztő módon nagy a kórházban a lugkövet mérgezéssel ápoló gyermekek száma.

Budapsten az Új Szent János-kórházban két hét alatt tizenhármas lugkövet mérgezéses gyermek került, csupa két-három-öt éves kisgyermek.

A lugkövet mérgezés feltűnése elszaporodása arra késztette a hatóságokat, hogy végre erélyes intézkedéssel oldják meg ezt a problémát. A belügyminisztérium már régebben kiadott rendeletet, amely szabályozta a lugkövet árusítását, de ez

a rendelet nem elég megfelelő arra, hogy hathatós védelmet nyújtson a lugkövet mérgezés ellen. A rendőrség most rendelettervezetet készített a lugkövet probléma végleges megoldására. A tervezet rendkívül szigorú, valósággal drákói szankciókat tartalmaz azokkal szemben, akik vétének a rendelet ellen.

A rendelet első pontja kimondja, hogy a lugkövet keresztes mérgező, a csomag burkolatára halálfejes címkét kell ragasztani és a címke szövegén fel kell tüntetni, hogy a lugkövet halált okozó mérgező, vigyázni kell rá, nehogy gyermek kezébe kerüljön. Ott kell állni a címkén a figyelmeztetésnek, hogy a háziasszony a lugkövet akár darabosan, akár oldatban, elzárt helyen köteles tartani.

A kereskedőket, akik szabálytalan módon, vásárlási engedély nélkül adták ki lugkövetet, eddig kihágásért vonták felelősségre. A jövőben akár öngyilkosság, akár baleset történt, mindig szigorúan kivomozzák, hol vásárolták a lugkövetet és ha az eladás körül szabálytalanság történt, a kereskedőt nem kihágásért itélik el, hanem büntető eljárás alá vonják.

A rendeletet a legrövidebb időn belül életbe léptetik.

Teljesítse kötelességét a pénz!

(ob) Közgazdasági meggyőződésünk alap-tétele az, hogy a pénz nem célja, csupán eszköze a gazdasági életnek. Az a pénz, amely nem gyümölesz a társadalmi munka termékében, — amely elvonja magát a vállalkozásoktól, — amely tehát csak annyiban valódi érték, amennyiben valutáris helyzeti energiák számtételes kifejezője, esetleg pedig munkanélküli jövedelmek forrása, — nemhogy hasznára volna a közéletnek, hanem határozottan kárára, terhére van.

Sajnos, a mai válságos időkben, — amidőn a pénzpiacra tájékozódni alig lehet, a pénztöke visszavonul minden kockázat elől és szívesebben húzódik meg — valóságos jövedelmességétől elvonatkoztatva is — azokban a rejtékhelyekben, amelyek távol tartják magukat a munkában kiteljesülő, eleven, alkotó élettől.

Minden kormányzat közgazdasági politikájának legfőbb gondja, hogy ezt a téllenségre fagyott, forgalmon kívül helyezett, természetesen rendeltetésétől mesterségesen elvont pénztöket az alkotás, az építés — tehát a kultúra — szolgálatába kényszerítse, közgazdasági eleven erővé tegye, valóságos rendeltetésének visszaadja. Ennek sokféle módja és lehetősége van. Történhetik vagyonváltság formájában. Ez a legkíméletlenebb megoldás, mert mélyen nyúl be a magántulajdonban. Megoldható adózási mesterfogásokkal, sőt a sokszor emlegetett infláció is ugyanezt a célt szolgálhatná.

Románia kormánya azonban arra az álláspontra helyezkedik, hogy ezt a határtalanul fontos ügyet „bizalmi kérdéssé” kell tennie, vagyis az állam polgárainak kell eldönteniük: a mai tespedés helyébe akarják-e a komoly, alkotó munkát? Akarják-e a parlagon heverő tőkék olyan jövedelmező befektetését, amely, míg egyrészt államilag garantált, gazdasági előnyöket jelent, addig másrészt a dolgozni akaró tömegek számára, a tervbevetett beruházások révén, kiadós munkaaljakokat biztosít?

Senkisé nem tagadhatja, hogy ilyen komoly pénzügyi akcióra szükség van. Más kérdés: vajjon a mai viszonyok alkalmasak-e rá? Merthízen a belső kölcsön, — mint általában minden államháztartási hitelművelet — *bizalmi kérdés*. Nem is annyira a kormány, mint a közgazdasági adottságok irányában. Az pedig köztudomású, utszéli igazság, hogy éppen a pénztöke az, amely évek óta a bizalmi válság korszakát éli.

Lehetne tehát elméleti és gyakorlati nézőpontból vitatni: vajjon kellő időben történt-e a belső kölcsön kibocsátásának mindenesetre korszakalkotó ténye? A mai gazdasági helyzet azonban távolról sem alkalmas az ilyenfajta eszmecserekre. Tény az, hogy az államnak pénz kell s ezt a pénzügyeseket az állampolgároktól várja, akiknek viszont hasznos beruházásokat és munkaaljakokat ígér. Ezzel a kölcsön akció létjogosultsága igazolva volna.

Ami viszont a feltételeket illeti, — azok a legkomolyabb megítélés szerint is a legelőnyösebbek. *Mindenek fölött álló fontossággal bír az az állami garancia, miképp a visszafizetés stabilizált leiben — tehát aranyalapon számított értékben — történik.* Valutáris kockázatról tehát szó nem lehet. Minden ezer lei névértékű kötvényért a kincstár a negyedévenként tartandó sorsolások alkalmával, a kamatokon felül, tőkében ezerkétszáz leit fizet vissza és prémiumokat is ad, évenként mintegy 12 millió lei összegben. A lejegyzés korábbi kibocsátású állampapírokkal is fizethető.

Ha mindezekhez hozzávesszük, hogy úgy a kölcsönbe fektetett töké, mint annak hozadéka mindennemű adótól — még az örökösödési illetéktől is — mentesek, — tárgyilagosan meg kell állapítanunk, miképp az új kibocsátású belső kölcsön a készpénztöke elhelyezésére kedvező lehetőséget szolgáltat.

MIT REJT A JÖVŐ?
Rafols Maria élete és jövendölése.

G. L. BOUE után
franciából fordítva
Ára füzve 27 lei
és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Sírada Regele Carol II. 5.
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
 Csak válaszbeléveles magánlevelekre válaszolunk.

Az értéktörzsde hivatalos árfolyamai. Devizák: Párizs 6.63 háromnegyed—6.58 fél, London 4.95—4.86, Newyork 108.70—98.70, Milánó 8.74—8.57, Zürich 39.97—32.57, Brüsszel 23.55—23.30, Berlin 41.75—39.75, Amszterdam 68.30—67.65, Madrid 14—13.60, Varsó 19—18.75. Valuták: Párizs 6.60—6.90, Zürich 32.55—33.40, London 495—510, Newyork 99—110, Brüsszel 23.50—23.80, Milánó 8.65—9.20, Madrid 14—13.60, Amszterdam 67—69, Berlin 38—40, Bécs 23—24, Szófia 1.05—1.20, Prága 4—4.50, Varsó 18.80—19.50, Belgrád 2.20—2.50, Budapest 24—26, Athén 0.80—1.10, Istanbul 7.80—8.10 lei.

Zürichi zárlat, Párizsi 20.21 egynegyed, London 15.05, Newyork 304.50, Brüsszel 71.60, Milánó 26.26, Madrid 41.87 fél Berlin 123.35, Bécs 72.75, — schilling 57.10, Prága 12.80 háromnegyed, Varsó 57.90, Belgrád 700, București 305.

Tatarescu november 11-én Oradeára jön. Bancila P. Joan vármegyei prefektus Bucurestiből hétfőn érkezett haza Oradeára. A prefektus egyebek között elmondta az újságíróknak, hogy a görögkeleti templom százötvenes jubileumán Tatarescu miniszterelnök is részt vesz és évégből november 11-én Oradeára érkezik. A görögkeleti fényes ünnepségekkel ülik a „holdas”-templom építésének százötven éves fordulóját és ebből az alkalomból a templomot is általános renoválásnak vetették alá és a javító munkálatok a napokban fejeződnek be.

Katolikus sajtókiállítás Castel Gandolfóban. Rómából jelentik: Az 1936-ik esztendő tavaszán ötszentes nyaralóhelyén Castel Gandolfóban nemzetközi katolikus sajtókiállítás lesz. A kiállítás anyaga: 1. Statisztikai és földrajzi térképek a katolikus sajtó történelmi előhaladásáról és mai állapotáról. 2. Mindazon tárgyak, amelyek a szerkesztéssel, nyomással, kiadással és terjesztéssel kapcsolatosak. 3. Az összes intézmények, helyiségek és társulatok, amelyek a katolikus sajtó szolgálatában állnak. 4. Tájékoztató fényképek, amelyek a kiállított dolgokat közelebbről megvilágítják. A kiállításra meghívást kapnak: a) Az összes katolikus napilapok és hetilapok, amelyek az egyházi hatóságok igazolványával rendelkeznek, b) időközönként megjelenő folyóiratok, amelyeknek tartalma hitbuzgalmi célokat szolgál, a katolikus akcióval, avagy a hitterjesztéssel foglalkozik, c) tudományos irodalmi és művészeti katolikus közlönyök. Valamennyi katolikus lapnak még az 1934-ik esztendő folyamán jelentkeznie kell a kiállításra. Citta del Vaticano. Via della Tipografie.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Rómában. Rómából jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminisztert XI. Pius pápa félórásig tartó kihallgatáson fogadta. Utána a magyar külügyminiszter a pápai államtitkár helyettesével folytatott megbeszéléseket. Szombaton Kánya Kálmán még Mussolini miniszterelnökkel is tárgyalt. A magyar külügyminiszter vasárnap elutazott Rómából. Valószínű, hogy Pécsen keresztül utazik vissza Budapestre.

Ghandi a trappistákról. Madrasból jelentik: Mahatma Ghandi, az indiai szabadságmozgalom világszerte ismert vezére, legutóbb a páriák kongresszusán feltűnő magasztalással szölt a katolikus szerzetesmissziók, de különösen a trappisták erényeiről, amelyeket példaképnek állított halgatósága elé. „En láttam — mondotta Ghandi beszéde során — amint ezek a szerzetesek hajnal két óra körül kelnek s dolgoznak napestig s egy kis gyümölcsön kívül alig vesznek magukhoz más edelét. Életük szüntelen apostolkodás, munka és imádság”. Végül annak az óhajának adott kifejezést, bár maga is teremtethetne egy ilyen intézményt olyan életszempelyekkel, mint az a kolostor, amely Marianopolisban van, ahol a német trappistáknak egyik legnagyobb missziós centruma áll.

* Őszi és téli ruhát kifogástalanul átfesti, vagy kitisztítja **Mokos.** Szőrmét is fest. Oradea, Strada Tache Jonescu (Körös-u.) 13. Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2.

Ghandi a trappistákról. Madrasból jelentik: Mahatma Ghandi, az indiai szabadságmozgalom világszerte ismert vezére, legutóbb a páriák kongresszusán feltűnő magasztalással szölt a katolikus szerzetesmissziók, de különösen a trappisták erényeiről, amelyeket példaképnek állított halgatósága elé. „En láttam — mondotta Ghandi beszéde során — amint ezek a szerzetesek hajnal két óra körül kelnek s dolgoznak napestig s egy kis gyümölcsön kívül alig vesznek magukhoz más edelét. Életük szüntelen apostolkodás, munka és imádság”. Végül annak az óhajának adott kifejezést, bár maga is teremtethetne egy ilyen intézményt olyan életszempelyekkel, mint az a kolostor, amely Marianopolisban van, ahol a német trappistáknak egyik legnagyobb missziós centruma áll.

Kőbánya — Szentlászló város. Budapestről jelentik: A Keresztény Községi és a Keresztény Gazdasági Párt együttes intézőbizottsági ülése elhatározta, hogy küldöttségileg kéri a polgármestert arra, hogy Kőbánya nevét Szentlászló-városra változtassa meg.

Egy kiváló katonai pilóta halálos szerencsétlensége. Alba-Iulia (Gyulafehérvár). Saját tud. Egy katonai gyakorlaton, midőn a repülőgépek Cricau-Galda de Jos fölé érkeztek, két repülőgép összeütközött s az egyiknek, amelyen Dumitrescu százados ült, letörtött a szárnya és lezuhant a földre. A gép teljesen összezúzódott és a romok alól holtan emelték ki a századost. A másik gép is súlyosan megrongálódott be a benne ülő Constantinescu főhadnagynak még volt annyi ideje, hogy ejtőernyővel kivesse magát és kisebb sérülésekkel földre szállt.

Sátmaron leszerelték a kiálló cégtáblákat. A sátmari városi mérnöki hivatal értesítette a Kereskedő Társulat elnökségét, hogy érvénybe lépett az új városi építkezési és szépészeti szabályrendelet, amelynek értelmében a jövőben nem engedik meg, hogy a kereskedők kiugró cégtáblákat csináltassanak és a jelenleg meglévő ilyen táblákat le kell szerelni.

* Őszi és téli ruhát kifogástalanul átfesti, vagy kitisztítja **Mokos.** Szőrmét is fest. Oradea, Strada Tache Jonescu (Körös-u.) 13. Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2.

Bírókkal és csendőrtisztekkel emelik a rendőrség és a sziguranca színvonalát. Bucurestiből jelentik: A rendőrség és az állambiztonsági hivatal gyökeres átszervezésével kapcsolatban érdekes ujításokat vezetnek be. Így mindkét intézmény kebeléből kiküszöböltek azon elemeket, akik nem bírnak megfelelő képzettséggel és nem állnak hivatásuk magaslatán. A bírói testület vizsgálóbírói karából fognak főtisztként vizsgálóbírókat a rendőrhatalóságok élére delegálni, valamint különleges kiképzésben részesült csendőrtiszteket vezényelnek a rendőrséghez és az állambiztonsági hivatalhoz. A változásokat külföldi szakértők segítségével viszik keresztül és azokat legfelsőbb kéziratral szegozik le.

Véget ért a brassói (brassói) sztrájk. Saját tud. A Teutsch-féle gyár vasmunkásainak sztrájkja két hét után véget ért. A megegyezés megtörtént és szombaton 68 munkás újra felvette a munkát.

Különös leányrablási kísérlet. Reghin. (Szászregén). Saját tud. A város piacán pénteken egy Timișoara-jelzésű autó állott meg és kiszállt belőle egy jólöltözött, magas, barna férfi. Magához hívatta az éppen iskolába siető Fodor Juliska elemista leánykát és csokoládét ígért neki, be akarta ültetni az autóba. A leányka azonban sejtett valamit és egy épp ott járó férfi után kiáltott segítségért. A rabló erre beugrott az autóba és gyors tempóban elhajtott. Az esetről a rendőrségnek jelentést tettek, amely széleskörű nyomozást indított be az ismeretlen autó után.

Feljegyzések

Lucien Romiér, az ismert francia publicista, a Le Carrefour des Empires mörts c. utikönyv szerzője, amelyben sok tanulságos megfigyelést irt le a Duna és Dnyeszter között élő népekről, legutóbbi cikkeinek egyikében arról az általános lehangeléséről elmélkedik, amely bizonyos európai népeken erőtt vett.

„Csak az optimizmusban laknak teremő örök — írja Romiér. — Egyedül ez az érzület az, amely haladásra visz. A peszimizmus önmagát itéli el, amikor minden aktiv érénynek ellentmond s ennek érdekében az életet magát is megtagadja... Peszimizta hullám öntötte el a világ politikai életének területét... A népi lélektan buvárai sietve megmagyarázzák ezt a tünetet s felsorolják mély erkölcsi vagy történelmi okait... Az okok között a legérdekesebb az, hogy a peszimizmus a leghevesebb épp azokban az országokban, ahol a különböző választások eredményétől kell a népeknek mindent várnia. Ez a megállapítás felületesnek látszik, de annál lehangelőbb...”

Romiér arra az optimizmusra céloz, amely az olasz, a német, az orosz nép sok milliónyi fiának lelkét megtölti s arra készíti, hogy a kiüszött cél érdekében szenvedést, nélkülözést vállaljon.

Mi e sorok olvasása közben arra a konok s lomha — sajnos nagyon általános — peszimizmusra gondolunk, amely a mi kisebbségi kindadásaink között minden kezdeményezést, új gondolatot s mozgalmat bizalmatlanul, kész itólettel, mindent megfojtó Minderwertigkeitsgefűhl-lel fogad (miközben örökké kulturfölnyről beszél) s ezzel azt a szerepet tölti be közöttünk, mint a májusi fagy a növények életében. Sok bajunknak lehetne orvossága az üde és lelkes optimizmus, amely kisebbségi sorban is lát célokat, új utakat s a kezdeményezésben, mozgalmak táplálásában nem fárad el soha...! (Skin.)

Vakmerő ékszerlopás a bécsi Sacher-szállóban.

Bécsből jelentik: A császárváros egyik legelőkelőbb hoteljében, a Sacherben rejtélyes módon kifosztottak egy arisztokrata hölgyet. Szombaton délután a prágai gyorsvonattal Bécsbe érkezett Sternberg Cecilia grófné, született Barabovka hercegnő, akinek több ezer holdas birtoka van, Csehszlovákia egyik leggazdagabb asszonya és ismert alakja a felső tízezerk világának. Sternberg Cecilia barátnőjével, egy angol hölgygel érkezett: lady Mary Ryan volt a társaságában, aki szintén előkelő familiából származik, Baltazzi leány. Háromszobás lakást nyitattak és átköltözés után lementek a hallba, ahol egy ügyvéddel tárgyaltak. Rövid idő múlva, amikor visszatértek a szobába, észrevették, hogy a grófnő összes ékszerait ellopták. Fellármázták a portást s pár perc múlva már a rendőrség riadó autóján megérkezett. A rendőrök ellepték az egész szállót. Kiderült, hogy a grófnő nem adta le a kulcsot a portásnak, hanem az ajtófélfán lévő szegre akasztotta. Egyik bérszolga látta, amikor a két hölgy lefelé ment a lépcsőn s azt is, hogy pár perc múlva egy férfi három lépcsőt is ugorva, felszaladt az emeletre. Látta, amikor a férfi lefelé ment és mindkét keze a felöltője zsebébe volt süllyesztve. A szolga a férfiről pontos személyleírást adott. Az ellopott ékszerek árát a grófnő 27 ezer schillingre értékeli. Köztük van egy három méter hosszú igazgyöngy nyakék, a többi csupa brilliáns, platina, smaragd, zafir-köves ékszer.

Már Moszkvában is „kötelező” az estélyi ruha...

Alig csendesedtek el Moszkvában a szenzáció hullámai, amit egy legnagyobb fényűzéssel berendezett illatszertárnak a Gorkij rakparton való megnyitása idézett elő és már újabb szenzációja van a moszkvai „társaságoknak”. A szovjetsajtó új „Palais de Danse” megnyitását adja hírül, amelyet már nem látogathatnak kizárólag külföldiek, mint az eddigi moszkvai luxuslokálok. Az új táncpalota neve „Sokolnik” lesz. Naponta este tíz órakor nagy táncmulatságot rendeznek, amelyen azonban mint a lapok külön kiemelik, kizárólag frakkban és estélyi ruhában lehet megjelenni.

A baktériummentes Szahara. Két francia orvos megtalálta a földnek azt a területét, amelyet a legeszségesebbnek mondhat és mindenkinek tartózkodási helyül ajánlhat. Ez a „csodahely” pedig a — Szahara. Az orvosok szerint éghajlati tekintetben az óriási sivatag talán nem a legkellemesebb, de a levegő összetételének vizsgálata terén, úgyszintén a Szaharában végzett közvetlen vizsgálódásaik útján arra a következtetésre jutottak, hogy nincs a földkerekségnek még egy olyan földterülete, ahol a levegő olyan bacillusmentes volna, mint a Szaharában. Köbméterszámra végeztek levegőpróbákat, amelyekben semmi néven nevezendő bacillus sem volt. Külön megállapítják, hogy ebben a tekintetben a Szahara levegője tehát nemcsak az óriáshegyek legmagasabb fensíkjai, hanem a nyílt tenger levegőjétől is előnyösen különbözik, mert ezek a helyek mégsem tekinthetők bacillusmenteseknek.

Ujdonság!

Most jelent meg!

Dr. Tóth Tihaméc
 egyetemi tanár

legújabb hatalmas műve:

Hiszek az egyházban

Csupa erő, csupa lendület,
 csupa ragyogás az egész munka.

Ára igen szép
 kartonkötésben **300 lei**
 és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

Lelességét

...és a pénz, amely magát a vállalkozóknak annyiban valódi helyzeti energiák...
 ...nem hogy haszn...

...amidőn...
 ...kockázat elől és...
 ...valóságos jövedel...

...gazdasági politiká...
 ...helyezett, természe...

...ésen elvont pénz...
 ...tehát a kultúra —

...Gazdasági eleven...
 ...lehetősége vissza...

...formájában. Ez a...
 ...mert mélyen nyul...

...egoldható adózta...
 ...sokszor emlegetett...

...ban arra az állás...
 ...ezt a határtalanul...

...essé” kell tennie...
 ...k kell eldönteniök...

...arjájuk-e a komoly...
 ...a paragon heverő...

...efektívését, amely...
 ...rantált, gazdasági...

...ésről a dolgozni...
 ...tervbevevett beruhá...

...alkalmakot biztosí...
 ...gy ilyen komoly...

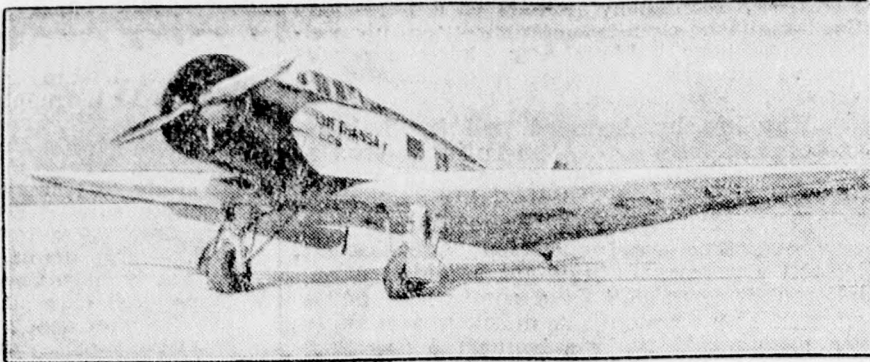
JÖVŐ?

...s Mária élete...
 ...vendőlése.

...nyvosztályánál.

A legújabb „Junkers“-gép, amely 340 órákilométert repül 8 utassal.

„Ju 160“ a neve ennek a legújabb szerkezetű német repülőgéppnek, amelynek nyolc utas mellett 340 órákilométer a legmagasabb teljesítménye.

Uj plébános. Timisoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök az elhunyt Kolezar János plébános utódjaként Stéger Sándor rovinei (pécskai) káplánt nevezte ki Sebire (Borossebesre) plébánosnak. Rovinen káplán Hampel Károly újmiskés lett.

Mussolinit megbüntették — gyors-hajtásért. Különös eset történt Mussolinivel, aki a napokban Milanóból, ahol legutóbb négyüléssel mondott beszédet, automobilon Bresciába igyekezett. A hatalmas autósradán a Duce nagy sebességgel haladt tovább, amikor vele szemben motorkerékpáros rendőr tűnt fel, aki feltartóztatta Mussolini kocsiját. Amikor kiderült, hogy a szélsőben száguldó autó vezetője maga az olasz miniszterelnök, a rendőr mehökkent, Mussolini azonban igazat adott a kötelességtudó rendőrnek és készségesen megfizette az ilyen esetekben kirótt száz líra pénzbírságot.

Árverésre tüzték ki a milliós nyerő házat. Mercurea-Ciuc. (Csikszereda). Saját tud. Dóczy József idevaló cipésmester és cipőkereskedő neve azért vált ismeretessé az erdélyi újságolvasó közönség előtt, mert a timisoarai mentőországon megnyerte a milliós nyereményt. A pénzügyi kincstárnak a nyeremény után a rendes húsz százalékos adón kívül még 135.571 lei globális adót is kell fizetnie. Dóczy a nyeremény jórészt bankokba helyezte el, ahonnan most nem kap pénzt, nem tudta fizetni a hatalmas összeget. Rátáblázták a házára és arra árverést tüzték ki. Dóczy most kapott az adóhivataloktól írásbeli felhívást, hogyha november elsejéig nem fizeti ki az összeget, elárverzik a házat. Így a milliós nyeremény, anélkül, hogy azt élvezhette volna, elvesztette Dóczy az azt a kis házat is, amit a nyeremény előtt szorgalmas munkájával megkeresett.

Ménsem Hauptmann volt a Lindbergh-gyerekek gyilkosa. Newyorkból jelentik: Hauptmann ügyében, — akít a Lindbergh-bébi elrablásával vádolnak, — csütörtökön érdekes fordulat állott be. Két tanuvalomásról van szó, amelyek igazolják, hogy Hauptmann 1932 május 1-én Newyorkban dolgozott, tehát nem járhatott az elrablás idején Newyerseyben.

• Őszi és téli ruháit kifogástalanul átfesti, vagy kitisztítja **Mokos**. Szőrmét is fest. Oradea, Strada Tache Jonescu (Körös-u.) 13. Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2.

Axel Munthe visszanyerte szemévilágát. Axel Munthe, a híres svéd író, a „San Michele regénye“ világhírű szerzője, aki az utóbbi években majdnem teljesen megvakult, Zürichben múlténnek vetette magát alá. A művét, amelyet Vogt zürichi egyetemi tanár hajtott végre, sikerült úgyhogy Munthe szemüveggel most ismét tisztán lát.

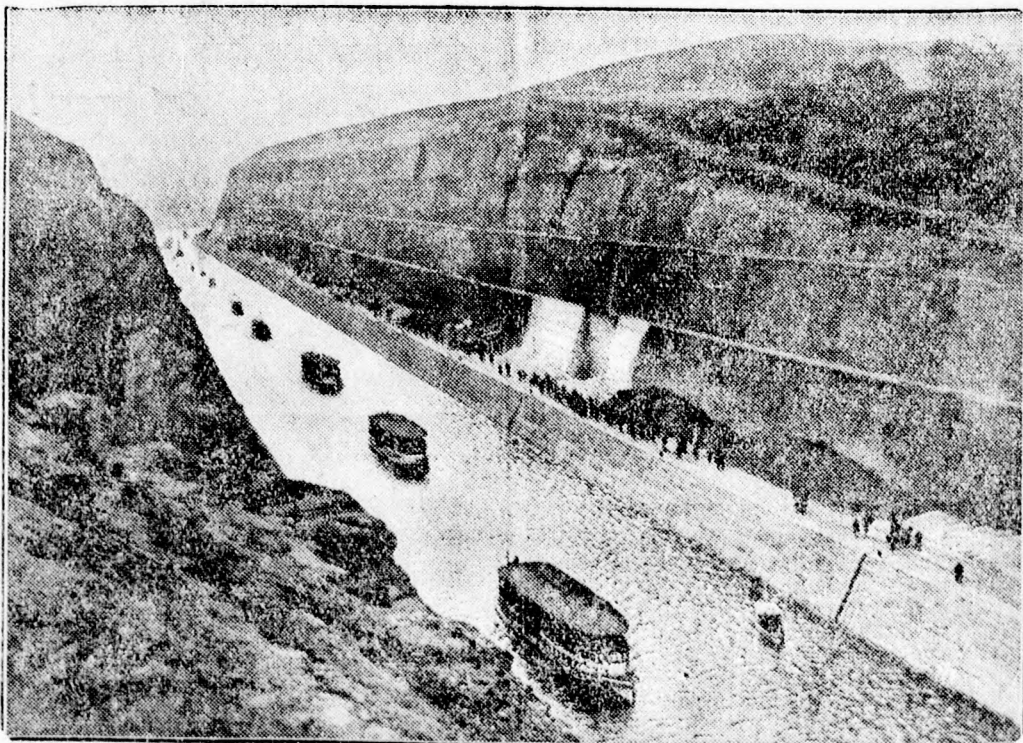
Erdőzható törperádásállomás a németországi rendőrség legújabb „zseb-nyomozója“. Rendkívül érdekes kísérleteket folytatnak a müncheni rendőrségen. A kísérleteket kikészüléssel végezték, amely kívülről egyszerű, 15 centiméteres doboznak látszik. A dobozban lévő készülék viszont arra való, hogy annak segítségével a rendőrség emberei kihallgathassák bizonyos gyanús egyének magányos, vagy nyilvános beszélgetését. A különös készülék drót nélkül működik egy kis henger segítségével, amely 12 órán át szolgáltat áramot. A készülék kis térfogata következtében könnyűszerrel eldugható bármely butor alatt olyan helyiségekben, ahol a rendőrség gyanúja szerint az államra veszélyes egyének kerülnek össze és tanácskoznak. A készülék rendkívül érzékeny mikrofon segítségével 50 méteres hatótávolságon közvetíti a beszélgetéseket horhozható felvevő állomásokra, amelyek a mikrofontól 100—150 méteres távolságra vannak. Egy angol újságíró kipróbálta az új találmányt. Magával vitt gépkocsiján egy ilyen készüléket és menetközben monológizált. Néhány perccel később egy, az ő autójától 150 méterre lévő és hallgató készülékkel felszerelt egyén gyorsírásából visszaolvasta szóról-szóra az angol újságíró szavait. Berlin mellett most külön gyárat állítottak fel a készülék előállítására és ott naponta ezrével készítik a „zseb-nyomozókat“.

Halálozások. Tg.-Mureşen (Marosvásárhelyen) meghalt dr. Fekete Andor ügyvéd neje szül. Straetz Alice. Az elhunyt uriaszony a közjótékonyaság terén lelke volt a város urisádalmanak és leánya volt Straetz Hermannak, az itteni gyáripari megteremtőjének. Dr. Fekete Andornét hétfőn délután helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett az evangélikus egyház szertartása szerint. Az elhunytban dr. Gyárfás Elemér szenátor, lapunk főmunkatársa sógorőjét gyászolja.

Dejen (Désen) meghalt Ment Béláné nagyvendéglős neje szül. Ott Róza 57 éves korában. Az általánosan ismert uriaszonyt nagy részvét kísérte utolsó útján hétfőn délután 4 órakor. Gyászolja férje és Stella leánya és kiterjedt rokonság.

Sátmar város magyarságának súlyos gyászja van. Bölönyi László mészáros, az iparos otthon, az ipartestület és a mészárosok díszelnöke 76 éves korában elhunyt. Húsz esztendőn át kimagasló egyénisége volt a városnak, vezetője az iparosságának. Nevéhez fűződik az ipartestület s az iparos otthon létesítése, amelyeknek évtizedeken át elnöke volt. Többször volt tagja a törvényhatóságnak is. Szombaton délután temették el óriási részvét mellett. Több beszéd hangzott el koporsója felett. Gyászolja felesége Kozma Berta, akivel hét évig élt boldog házasságot és az egész magyar társadalom.

Mennyibe kerül Angliának a nátha? Nincs európai ország, amelyben annyi náthás ember volna, mint Angliában. A folytonos köd és aránylag rendkívül nedves éghajlat különösen kedvező a nátha terjedésére. Egy Higgins nevű cambridgei statisztikus most kiszámította, hogy Anglia évente tízenötmillió font sterlinget veszít elmaradt munkaórák nyomán a nátha következtében. A közegészségügyi minisztérium tízezer dolláros pályázatot hirdet a náthaelleni hadjáratok tervének kidolgozására. Működik különben Londonban egy nátha elleni klub is, amely böles tanácsokat tartalmazó röpcédulákkal veszi fel a küzdelmet. Egy ilyen röpcédula a minap kezünkbe került. Ez áll rajta: „Annyit légy szabad levegőn, amennyit csak tudsz. Naponta legalább másfél órát sétálj. A nedves cipő halálos lehet. Friss gyümölcsöt és sok főzeléket egyél“.

Lüttich és Antwerpen között megnyílt az „Albert-király“ csatorna.

Bisé mellett fényes ünnepekkel nyitotta meg Lipót belga király az Antwerpen és Lüttich közötti új hajózható csatornát. A csatornán legelsőnek áthaladó hajó fedélzetén volt Lipót király és felesége, Astrid királyné is.

* **Ha az arcszíne fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyöttrik, ha a bél tulságos rothadásj folyamatai, gyomorfájás és epepangás ki-nozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet innia. Az orvosok azért rendelik már régóta a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez a rosszullét okát rendszerint gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti.**

Személyi változások a cíuci (csiki) községi közigazgatásban. Mercurea-Ciuc. (Csikszereda). Saját tud. A helygymnázium a megyebeli községi jegyzőségek eddigi 44 számát 46-ra emelte fel. Ezzel kapcsolatban új állásokat létesített Garciu (Göröcsfalva) és Vácürest (Vacsáresi) községekből, Garciu (Göröcsfalva) székhellyel és külön, önálló jegyzőségek nyilvánította Plaesti de sus (Kásonfelfiz) községet. Egyben a megyei jegyzői karban is nagy változásokat eszközöltek. Mantsch Reinhold ineu (jenőfalvi) jegyzőt a plaesti de susi (kásonfelfiz), dr. Jakob Lajos volt ügyvédet Ineu (Csikjenőfalva) községbe, Solnay Sándor volt casinoul-noui (kásonujfalvi) jegyzőt a sanmártoni (csikszentmártoni) főszolgabíróhoz központi szolgálatra, Nádasy Béla armáseni (menasági) jegyzőt Casinoul-nou (Kásonujfalva) községbe, Gondos István hodosai (gyergyóhodosi) jegyzőt Armáseni (Menaság) községbe, Imets János lunca de susi (gyimesfelsőlöki) jegyzőt Garciu (Göröcsfalva) községbe, Vasile Pop ciucani (csikesekefalvi) jegyzőt Lunca de sus (Gyimesfelsőlöki), Platos Lőrinc sandominici (csikszentdomokosi) jegyzőt Ciucani (Gyergyócsomafalva) községbe, dr. János Kornél v. járáshírot Sandominic (Csikszentdomokos) községbe, Raduly Zoltán simonești (csikszentimóni) jegyzőt Cozmeni (Csikkozmas) községbe, Pop Baldi Imre jigodini (csikszögödi) jegyzőt Simonești (Csikszentimón) községbe, Nisly Béla suseni (gyergyóujfalvi) jegyzőt Jigodin (Csikszögöd) községbe, Dobreanu Augustin tulheși (gyergyótölgyesi) jegyzőt Suseni (Gyergyóujfalva) községbe, Fedorca Emil sumuleu (csiksomlyói) jegyzőt Tulheș (Gyergyótölgyes) községbe, Löffler Aurél jogvézett ügyvédjelöltet Sumuleu (Csiksomlyó) községbe neveztek ki, illetve helyezték át szolgálati érdekből.

Egyéves őszibarack

oltványaim jegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve megküldöm.

Székely virágüzlet

Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 26.

Festék, mint erkölcsör. A mantschangi rendőrség rendeletet adott ki, amely az asszonyoknak a rövidujjú ruhaviselést tiltotta. Természetesen a legtöbb asszony megszegte ezt a tiltó rendeletet és ezért a rendőrség arra az elhatározásra jutott, hogy a rendőrszemeket festékekkel látják el, hogy a rendelkezést megszegő asszonyok karját különböző színű festékekkel bemázzolják. Ennek az eredménye száz százalékos volt.

SPORT

A Glória-CFR legyőzte a NAC-ot

A Nemzeti Bajnokság teljes fordulóját váratlan eredményeket is hozott. Az Universitatea otthonában rávert a CFR-re, a Venus legyőzte a Tricolorot, a Crisana a Juventust. Megtört a Romania győzelmi sorozata. Botrány a Kinizsi-AMTE mérkőzésen

Végre ismét egy teljes forduló bonyolítottak le a Nemzeti Bajnokságban. Ideális futballidőben folytak le a mérkőzések, kár, hogy a bírók ítélkezései sok helyen tönkretették a szépen indult mérkőzéseket. Ideje volna már a bírókérdést valamiképpen megrendszabályozni. A timisoarai Kinizsi-AMTE mérkőzésen kiírt botrányért is Flegmann (Bucuresti) bírót hibáztatják.

A forduló során több meglepetés is akadt. Aradon elverték a NAC. Most a Glória győzte le. Ugyilátszik a NAC nem tud Aradon győzni. A fővárosi derbyt váratlanul a Venus nyerte meg. Kezd formába jönni a csapat. Nemvart győzelem az Universitetéé is a CFR felett. A többi mérkőzések favoritgyőzelmeket hoztak: a Crisana könnyen győzte le a Juventust, a Kinizsi 0:2-ről nyert az AMTE ellen, a Ripensia ellenben csak az utolsó percben lőtt góllal tudta megtörni a Romania győzelmi szériáját.

Részletes eredmények a következők:

Gloria—NAC 2:1 (1:0).

Arad. 3000 néző, bíró Seliceanu (Cluj). Az aradi futballisták jobb kondíciója döntötte el a játékot. Hiába technikásabb és szebb futballt játszó a NAC, ha csatárai a kapu előtt is tologatnak és elfelejtenek gólt lőni. A Glória CFR rámenős és lelkes játéka meghozta a győzelemét. Barbu I. a 30. percben megszerezte a vezető gólt. Szünet után a 15. percben Bodola hatalmas lövéssel egyenlített, de a 23. percben Pecican góljával eldőlt a mérkőzés sorsát. Védelembe vonul az egész Glória és tartja is az eredményt. A 41. percben mégis alkalma volna a NAC-nak egyenlíteni. Dobra ugyanis kézzel érinti a labdát, amiért a bíró 41-esítél. Rónai lövését azonban Bosneac kivédi.

A győztes csapatból a Husztik—Varjassy hátrvédő, a csatársorból pedig Dobra és Barbu I. tűnt ki. Faur középfedezet Chiroi II.-vel együtt messze kimagaslott a mezőnyből. A NAC-ban Chiroiu mellett Kovács, Bodola és Feisterin tűntek ki. Juhász gyenge napot fogott ki.

Ripensia—Romania 2:1 (1:0).

Cluj. 4000 néző, bíró Bucur Bârsu (Bucuresti). Hatalmas érdeklődés előzte meg a két csapat találkozóját. A Romania kemény ellenfélnek bizonyult. Az első félidőben előbb a Romania támadott, de eredmény nélkül, majd feljön a Ripensia, amely a 22. percben Dobay révén eredményes is. További Ripensia fölény szünetig. A II. félidőben megváltozik a játék képe, a Romania nagyon belefekszik és a 12. percben Cobârșan egyenlít. A gól fellelkesíti a csapatot, de a profik védelme most már szilárd. Már-már döntetlennek látszik a mérkőzés, amikor Lázár a 44. percben kiüresíti a védők övét és megszerezzi a Ripensianak a győztes gólt. A Ripensianál Zombory, Burger, Deheleanu, Kotormány és Dobay, a Romaniából Pelecan I., Muntean, Crisă, Farcas és Cobârșan tűntek ki.

Kinizsi—AMTE 4:2 (1:2).

Timisoara. 2000 néző, bíró Flegmann (Bucuresti). Az AMTE jól kezd és Cucula révén kétféle vezetésre tesz szert, amikor belekezd a Kinizsi is. Komáromi 11-esből 2:1-re javít. Szünet után a 24. percben Zelenák II. szabadrúgása a hálóba jut. A 30. percben Tóth szabálytalansága miatt botrány tör ki. A közönség a pályára rohan és verni kezdi az AMTE játékosokat, úgyhogy csak nehezen lehet helyreállítani a rendet. Glasz 3:2-re, Komáromi 4:2-re javít.

A győztes csapatban Schmidt, Zelenák II., Demetrovics, Szinder és Glasz, az AMTE-ban Bugariu, Szurdu és Cucula játszottak az átlagon felül.

Crisana—Juventus 2:0 (1:0).

Oradea. 2000 néző, bíró Kiss Kálmán (Satmar). Nagyon gyenge ellenfél volt a Juventus és csak Creteanu nagyszerű védésének köszönheti, hogy a győzelmi arány nem nagyobb. A kapuson kívül Fogel hátrvéd és Palmer balösszekötő játékot lehet csak kiemelni. A többiek nagyon gyengén játszottak, úgyhogy a

Crisanának — hazai pályán — még erőlködni sem kellett a győzelemért. A Crisanából Szabó, Szőke, Máté és Lakatos tűntek ki. A gólokat Máté és Barátky szereztek. Barátky a II. félidőben a kapus kezébe lőtt egy 41-esít.

Universitatea—CFR 2:1 (1:1).

Bucuresti. 3000 néző, bíró Tica Iliescu (Bucuresti). Feltűnő formában van a clujai egyetemisták csapata. Győzelmét a mutatott játék alapján megérdemelte. Góllövők: Gain (41-esből) és Plosteanu, illetve Attila (41-esből).

Venus—Unirea Tricolor 3:2 (2:2).

Bucuresti. 3500 néző, bíró Milivoiu (Timisoara). A fővárosi derbyt váratlanul a Venus nyerte meg. Góllövők: Vogel, Volodea Válcov és Sucintulescu (öngól), illetve Niculescu és Schileru.

A fenti mérkőzések után a Nemzeti Bajnokság tabellájának állása a következők:

1. Ripensia	6	4	1	1	19:12	9
2. Crisana	7	4	1	2	18:14	9
3. Kinizsi	6	4	—	2	21:17	8
4. Gloria	6	3	1	2	13:13	7
5. Romania	4	3	—	1	6:3	6
6. Universitatea	6	3	—	3	9:8	6
7. CFR	6	3	—	3	13:13	6
8. NAC	5	2	1	2	7:7	5
9. Unirea Tricolor	6	1	2	3	14:15	4
10. Venus	5	2	—	3	11:13	4
11. Juventus	5	1	1	3	7:11	3
12. AMTE	6	—	1	5	6:18	1

Vereséget szenvedett az Újpest

— A Bocskai leadott egy pontot Soroksáron —

Budapestről jelentik: Gyönyörű időben, nagyszámú közönség előtt folytak le a mérkőzések, amelyek egy nagy meglepetést is hoztak. Újpest elszívta első vereségét, még pedig Szegedtől, a Bocskai pontot veszített Soroksáron, a Hungária szerencsével párosult győzelmet aratott az első félidőben még vezető Phöbus ellen. Kaposváron a papírforma diadalmaskodott, úgyisintén Óbudán és a Kispest — Attila mérkőzésén. Elég sok — 32 gól — esett a fordulón, mégis sok a panasz a csatárokról. A gyenge csatárjáték legjobban az Újpest és a Hungária híveit bosszantotta.

A hatodik forduló után a Hungária vezet a Ferencváros és a Kispest előtt. Újpest a negyedik helyre esett vissza. Az egyetlen veretlen csapat az I. profiljában ma már csak a Bocskai (3 döntetlenje van).

A forduló részletes eredményei a következők:

Hungária—Phöbus 5:2 (1:2). A Hungária csatársora belefutott a tologatásba és csak a Phöbus kapusának megsérülése után tudott győzni. A csatársorból egyedül Sas volt jó. Odry, az új szerzemény (a Szürketaxi volt centere) félsikerrel mutatkozott be. Góljain kívül nem sokat tett. Cseh és Titkos formán

Nemzeti Bajnokság B) csapat

Brasov: ACFR—Macabi 2:1 (1:1).
Simeria (Piski): CFR—Sticla 2:0 (1:0).
Ploesti: Prahova—Tricolor 1:1 (1:1).
Sibiu: HTV—NSE 1:0 (1:0).
Timisoara: Ilsa—Jiul 3:3 (2:1). Góllövők: Klimek (2), Lőcse, illetve Vulics, Péterfi, Kozma.
Constanța: Elpis—Brasovia 1:0 (1:0).
Arad: UDR—ACC 4:1 (1:0).
Cluj: CFR—KAC 3:0 (1:0).
Satmar: Törekvés—Olympia CFR 1:0 (0:0).
Góllövők: Boksa.
Oradea: CFR—Tricolor 4:3 (1:1).
Alba-Iulia (Gyulafehérvár): Unirea Mures 1:1 (1:0).
Pascani: Jahn—Unirea CFR 2:0 (1:0).
Lugoj: TMTE—Vulturii 2:0 (1:0). Góllövők: Jánossy, Reiter.

Belföldi sporteredmények

Timisoara: Rapid—Freidorf 3:1 (1:1).
Banat—Polytechnik 4:2 (0:2). Electrica—Kadima 5:2 (3:1). Fratelia—Unirea 2:0 (1:0). Bajnoki mérkőzések.
Resita: RMTE—Boxa 4:2 (3:1).
Jimboia (Zombolya): ZsSE—Hertha 5:3.
Arad: Juventus—Transylvania 1:1 (1:1).
Egyetértés—Hakoah 3:2 (2:2). ATE—Tricolor 0:0. Olympia—Unirea 3:1 (3:0). Bajnoki mérkőzések.
Lupény: Muresul—Corvin 4:0 (2:0). Bajnoki.
Huned (Vajdahungad): Parungul CFR—Jancu Corvin 3:1 (2:0). Bajnoki.
Brasov: BMTE—Victoria 4:0 (0:0). Gloria—Suburbia 2:0 (0:0). Juventus—Sportul 4:0 (2:0). Bajnoki mérkőzések.
Cerei (Nagykaroly): Victoria—Barkochba 3:0 (0:0). Bajnoki.
Beius: Kolping (Oradea)—Aurora 4:0. B.
Oradea: Makabea—Testvériség 2:0 (1:0). B.

kívül játszottak. Góllövők: Odry (3), Turay és Cseh, illetve Béky és Solti.

Kispest—Attila 5:1 (3:1). Klasszis fölényrel győzött a Kispest a széteső Attila ellen. Góllövők: Serényi, Szabó II., Nemes (2) és Ujvári, illetve Csapó.

Szeged—Újpest 2:1 (2:0). Aki látta az Újpest tehetetlen csatárjátékát (Tamássy, Pusztai, Balog, Déri összeállításban), annak a vereség nem meglepetés. Szegedből Pálkás (kapus) és Somogyi (középfedezet) válogatott játékot mutatott. Góllövők: Bognár (2), illetve Pálkás (öngól).

Soroksár—Bocskai 1:1 (0:0). (Soroksár). „Aludt” a Bocskai csatársor és a végén az egyenlítésnek is örülnie kellett. Góllövők: Zimonyi, illetve Markos.

Budai „11”—III. ker. FC 3:1 (0:0). A budai derbyt az első félidőben csapkodó játék után megérdemelten nyerte a Budai „11”. Góllövők: Héjjas (2) és Rökk, illetve Kármán.

Ferencváros—Somogy 7:3 (3:0). (Kaposvár). Egy jó középcsapat ellen nehezen győzött volna a Fradi. Bán nem bírta végig a fedezet-játékot. Góllövők: Sárosi (3), Kovács (3) és Székely, illetve Hajszán.

Jól szerepelnek a magyar úszók Svédországban

Stockholmból jelentik: A magyar úszók közül néhányan igen jól szerepeltek. Igen értékes Bitskey helyezése. Csik meg nem szorítva „csak” 59 mp.-et uszott a 4x100 m-es stafétában.

Részletes eredmények a következők:

4x100 m. gyorsúszóstafféta: 1. Magyar kombinált (Szerdahelyi 1:06.4, Lengyel 1:02.6, Brandy 1:05.1, Csik 59) 4:13.1 mp., 2. Svédország 4:16.3.

100 m. hátúszás: 1. Carlsen norvég 1:13.9, 2. Bitskey Árpád 1:15.3, 3. Fern 1:15.4, 4. Lundahl 1:16.5.

10 m. mellúszás: 1. Jensen dán 1:21.9, 2. Norman norvég 1:21.9, 3. Harling svéd 1:21.9, 4. Svenson 1:23.7, 5. Farnson 1:24.4, 6. Gyulai 1:27.3.

200 m. gyorsúszás: 1. Csik 2:24 mp., 2. Lengyel 2:25.4, 3. N. Peterson 2:29, 4. Grut 2:31.4, 5. Jörgsen 2:33.1.

A vízpolócsapat 4:3 (2:2)-re verte a Hellast.

Hülföldi sporteredmények

Magyarországon a II. ligában a Budafok és a Nemzeti még mindig veretlenek. Első a Budafok 14 ponttal, második a Nemzeti 10 ponttal. Tegnap a Budafok a Vasast győzte le 3:1 (1:0) arányban.

Prága: Slavia—Kolin 7:0 (3:0).
Pilsen: Viktoria—Bohenians 2:1 (2:1).
Kladno: Kladno—Spárta 4:2 (1:1). Meglepetés.
Pozsejov: Csehie Karlin—Prastejov 3:2 (2:1).
Pilsen: SK Pilsen—DFC Prága 4:0 (1:0).
Brünn: SK Zidenice—Teplitzer FK 5:0 (1:0).
Olaszország: Mind a két vezető csapat — Juventus és Ambrosiana — leadott 1—1 pontot.

Bologna—Ambrosiana 0:0, Juventus—Torino 1:1, Milan—Napoli 2:2, Róma—Sampierdarena 2:0.

Bécs: Bécsben döntetlenül végződött a derby.

Az élen a helyzet most a következők:

1. Rapid	6	22:11	10
2. Admira	5	16:5	8
3. Vienna	6	12:7	8

Eredmények: Admira—Rapid 1:1 (1:0), FAC—Austria 3:1 (1:1), Hakoah—Libertas 2:2 (1:1), Favoritner SC—FC Wien 1:1 (1:0).

ack
a ingyen
zlet
26.

angli rend-
szonyoknak
ermészete-
töltő ren-
tatóra
kel látják
nyok kar-
ják. Ennek

Lättich
Lipót

KÖZGAZDASÁG

Az aradi iparosok hitelszövetkezete harmincötmillió leit helyezett ki tagjai között

— Országos iparbankká fejlesztik a szövetkezetet —

Arad. Saját tud. Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete vasárnap délelőtt díszközgyűlést rendezett az Iparos Otthon nagytermében fennállása 35-ik évfordulója alkalmából. A közgyűlést Reinhart Gyula, aradi butorgyáros, a szövetkezet elnöke nyitotta meg. Egyesületünk alapja — mondotta — az önszervezés és a kölcsönösség. Egy mindenkiért és mindnyájan egy miatt dolgozunk. Olariu Justin, az Iparos Szövetkezet igazgatóságának tagja és az aradi Ipartestület díszelnöke, valamint Kalmár József, a szövetkezet alelnöke kifejtették, hogy a szövetkezetnek multja és jelenje és jövője van, amit az is bizonyít, hogy ez az intézmény 37 milliót helyezett ki tagjai között. Szabolcsky János felolvasta a szövetkezet 35 évének történetét, amelyből kitűnt, hogy az az elmúlt esztendőben 275 ezer lei jutalékot osztott szét, néhány éve pedig 300 ezer lejelt járult hozzá az Iparos Otthon fölépítéséhez, tehát széleskörű és

eredményes munkát végez. Gabos Jenő dr., a szövetkezet ügyésze lendületes beszédben fejtegette az intézmény céljait és vázolta a jövőre vonatkozó terveket, amelyekből kitűnt, hogy a vezetőség Aradnak ezt az életképes intézményt országos iparbankká óhajtja fejleszteni.

Számos lelkes felszólalás hangzott még el ezután, majd Reinhart Gyula elnök felolvasta az üdvözlő táviratokat. Az intézet jövőjéhez Tabakovics Emil, a szövetkezet volt elnöke, Szabó Béni, országgyűlési képviselő, a timisoarai, brasovi és ineui iparos szövetkezetek igazgatósága kívánt szerencsét.

Gyűlés végeztével Arad város iparossága meleg ünneplésben részesítette Reinhart Gyula elnököt, majd megtekintették az Iparos Otthonban elhelyezett és a szövetkezet emléktárgyaiból összeállított kiállítást, amelyet Reinhart Kálmán dr. rendezett.

Nem cserélik ki a szódavizes üvegek fejeit

Timisoara. Saját tud. Már 1930-ban úgy intézkedett az egészségügyi szabályzat, hogy a szódavizüvegek fejeit ki kell cserélni. Ezt a rendelkezést később felfüggesztették, de az új egészségügyi törvénybe újra felvették. Most aztán a végrehajtását sürgették. A szikvizgyárosok ismétellen tiltakoztak a terv ellen. Az az álláspontjuk, hogy a szódavizüvegek most használatos fejei teljesen megfelelnek a célnak. Az új előírás szerint alumíniumöntvénynek kell lennie, s a cső, amelyen át a szikviz kifolyik, porcellánnak. A szikvizgyárosok szerint ilyen szerkezettel már tizenöt-húsz évvel ezelőtt kísérleteztek, de az ma már túlhaladott dolog. Felhozzák azt is, hogy csupán bizonyos szifonfejek gyártóinak van érdeke az ügyben, míg nekik nézve igen hátrányos, költséges az. Az Erdélyi és Bánsági Szikvizgyárosok Szövetségének egy küldöttsége járt azért most Bucarestben, hogy illetékes körökönél kieszközölje a kicserélésre vonatkozó rendelkezés újbóli felfüggesztését. A szövetség alelnökének, Türkl Alfréd timisoarai városnak vezetésével járt el a küldöttség. Érintkezést keresett az ókirályságbeli szikvizgyárosokkal, akikkel együtt tette meg a szükséges lépéseket. A szikvizgyárosok megjelentek Costinescu közegészségügyi miniszternél, aki a tárgyalások során elrendelte, hogy függesszék fel a vonatkozó rendelkezést. A törvényt, mondotta, nincs jogában megváltoztatni, de a jelenleg használatban levő szifonfejeket továbbra is tűri. Az egész ügyet különben szakbizottságnak utalja ki és ennek jelentése alapján esetleg az illető törvényszakasz megváltoztatását terjeszti a parlament elé.

Változatlanul megmaradnak a vendéglősök jogai. Timisoara. Saját tud. Az 1932. év előtti kiállított italmérési engedélyek kicserélése megindult. Az érdekelt vendéglősök nagy számban hozzák be engedélyüket a pénzügyi hatósághoz, kicserélés végett. Ez elé a kicserélés elé most már nyugodtan tekinthetnek a vendéglősök, miután bizonyos, hogy jogaik nem fognak csorbulást szenvedni. A kicserélésnél ugyanis szem előtt tartják azokat az irányelveket, amelyeket a timisoarai vendéglős ipartársulat ebben a kérdésben egy előterjesztett memorandumban leszergezett. Respektálni fogják a vendéglősök eddigi jogait s így sem a törvényben előírt kategóriabeosztás alá nem esnek, sem az italmérési engedély időtartamát nem rövidítik meg. Az új brevét csak öt évre akarták kiállítani, azonban figyelembe veszik most a régi brevét érvényességét. — Amennyiben ez például meg nem szabott időre szölt, úgy az új engedély is korlátlan időre fog szólni.

Közös értekezletet tartanak Bucarestben a kisanant nemzeti bankjai. Bucaresti. Saját tud. A hét végén Bucarestbe érkeznek a csehszlovák és a jugoszláv nemzeti bankok kormányzói és értekezletet tartanak Grigore Dimitrescuval, a Román Nemzeti Bank kormányzójával, hogy a kisanant pénzügyi és gazdasági életét közösen érintő kérdéseket megbeszéljék.

Kertészeti kiállítás. Timisoara. Saját tud. A bánsági metropolishban vasárnap kertészeti kiállítás nyílt meg. Virágok, kerti növények, gyümölcsfák kerültek kiállításra. A kiállítást a Scudier-parkban tartják meg, három napig van nyitva.

SZÍNHÁZ

A Battyán-társulat főállomás helyén játszik. Szombaton tartotta megnyitó előadását Targu-Muresen (Marosvásárhelyen) Battyán Kálmán jó szervezett színtársulata. Zsufolt nézőtér előtt, minden tekintetben kifogástalanul magas előadás keretében adták Bíró Lajos „Sárga liliom” c. operettjét, amelyben Papp Ella primadonna döntő sikert aratott. Kötűnök voltak Bihari, Battyán, Karsai Böske, Földes Berta, Hegedüs, Salgó. Vasárnap és hétfőn a Tabáni orgonák került színre ugyancsak kitűnő előadásban.

Színészet Tasnadon. Saját tud. Somogyi Béla színtársulata tíz napig tartó nagyon sikerült színiüzenyét befejezte Tasnadon. A színtársulat most Cehul-Silvanieibe (Szilágycsehbe) ment, ahol szintén tíz napig marad

CLUJ. (Parlagi-társulat):

Kedd: Az öreg tekintetes.
Szerda: Az öreg tekintetes.
Csütörtök: Vadvirág.
Péntek: Szerencsemalac.
Szombat délután 3 óra: Jancsi és Juliska.
— Este 9 óra: Szerencsemalac.
Vasárnap délután 3 óra: János vitéz. —
Délután 6 óra: Vadvirág. — Este 9 óra: Szerencsemalac.
Hétfő: Szerencsemalac.

ARAD (Szendrey-társulat):

Kedd: Akárki.
Szerda: Akárki.
Csütörtök: Román előadás.
Péntek: Tabáni orgonák.

GHEORGHENI (Gyergyószentmiklós) (Jódy társulat):

Kedd: Öméltósága sófőre.
Szerda: Szerencsemalac.
Csütörtök: Szeressen kedves.
Péntek: Ó papa!
Szombat: Dr Jazz.
Vasárnap: Anyaszív.

8 fele porból háveja tere
és vanbra utánozhadalka

Uj termésű kávék és teák megérkeztek.
Tea dekája 1 1/2—2—3—4. Pörkölt kávé 1/4
kilo 25—30—35—40. 1 liter tea rum 58. Fél-
liter 29 lei.

Aszódinál

Telefon 10-34. Sas-palota. Telefon 10-34.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei, (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény), Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Egyszobás,
háromszobás modern lakások azonnal kiadók. Oradea, Strada Tache Jonescu 15.

Háromszobás
lakás olcsón kiadó. Oradea, Str. Mihai Sorbul (v. Széles u.) 11.

Egyszoba,
konyhas lakás azonnal kiadó Oradea, Str. J. Ciordas 88.

Kétszobás
udvari lakás azonnal kiadó. Oradea, Str. Parcul Carmen Sylva 6.

Különféle

Kiolvasott
keresztény folyóiratokat kerünk a kórházi betegek számára.

Adás-vétel

30—40 kg-os
harangot megvételre keres Dr. Feri Vilmos Baia Mare, P. Unirii 13.

Amerikai
írászatot ósokban levő, nagyobb: abasut keresünk Kiadóhivatal.

Kijátszott
hegedű e adó. Oradea, Str. Tache Jonescu 24

Francia (őszi) barack
csomitek, ősi töltesre kaphatók Dr. Kaczián Kálmán barackosában Oradea, Dr. Ciordas-u 46 sz. a.

PUBA OLMOT áll'ndóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regala Carol No. 5.

4 drb.
antik-olajfestmény neves mesterektől, közep-nagyságúak eladók. Oradea, Dr. Kassayné Strada Bratianu 69.

Zongora
johangu o esen eladó Oradea, Str. Mihai Sorbul 23.

Legeza Mihály S. J.

A VILÁGMISSZIÓ HŐSEI

Missziós történetek

Ára 50 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.